

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 99 — No. 9

(USPS 024100)

AMERICAN HOME AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, FEBRUARY 27, 1997

ISSN Number 0164-68X

60¢

Polka: So Cheerful, So Competitive

By George James

The New York Times

SPRINGFIELD, Mass., Wednesday, Feb. 26 — Lenny Gomulka is heading to New York City to attend the Grammy Award ceremonies, hoping to finally strike gold on his seventh nomination.

But win or lose, don't look for him on television. Mr. Gomulka leads a polka band.

Cajun music or bluegrass, Tejano are considered serious folk forms. But polka? The Rodney Dangerfield of the music world. The first time Mr. Gomulka was nominated for best polka album more than a decade ago, a disk jockey asked him whether he planned to attend the ceremony in bowling shoes.

Jokes aside, polka will be onstage at Madison Square Garden, as one of the 89 categories in which Grammys will be awarded. And while the spotlight will be on established multimillion-record sellers like Celine Dion, Whitney Houston and the Smashing Pumpkins, the polka competition will open a window onto another room in America's house of music, one in which the audiences may be small but are loyal and intense, and the performers, though not always full-time professionals, have crossed paths for decades.

Of the five polka nominees this year, Mr. Gomulka, 46, is the only one never to have won a Grammy since the category was created in 1985. His situation is similar to that of the old Brooklyn Dodgers as he hopes for a victory against the 1950s New York Yankees of polkdom: Jimmy Sturr, who has dominated the polka Grammys with 7 awards and 11 nominations.

"The rivalries are outstanding," Mr. Michael Greene, president and chief executive officer of the National Academy of Recording Arts and Sciences, whose 9,000 voting members choose the winners. "They all know each other. And they all accuse each other of going out and soliciting votes. They truly are probably the most colorful

group of music people in our whole music organization."

Mr. Gomulka, who began playing trumpet at 10 at SS. Peter and Paul Catholic Grade School in Chicago and had made a recording with a polka band by the time he was 11, would agree. "There is a certain camaraderie in polka music; it's a real down-home type of business," he said in a diner near his home in Springfield before a dance at which several hundred fans from as far away as Pennsylvania came to wish him luck. "Of course," he added, "if I said I didn't want to win a Grammy, I'd be a lying fool."

And while being nomi-

nated is about getting recognition from the larger music fraternity and perhaps greater sales, for the polka nominees the event itself is less about networking and making deals and more about having fun, something polka music embodies, from the cheerful beat to the upbeat lyrics.

"I always go where Jimmy and Eddie Blazonczyk and all the other guys are," Mr. Greene said. "Rock people and alternative people — they're kind of dour, not really looking at the parties and the show as a time to have fun. That is not a problem with the polka guys."

(Continued on page 4)

A response:

Further thoughts on Polka Mass

By Rudy Flis

In the January 23rd issue of the "American Home" I expressed my thoughts and feelings about the Polka Mass.

About a week-and-a-half later, there was a message on our phone machine, "If you are the Rudy Flis who wrote about the Polka Mass in the American Home, please call this number.

The idea of the Polka Mass belongs to Fr. George Balasco. He was the caller.

Mr. Debevec takes time in his busy day to read and perhaps decides whether or not to print my articles. I can only hope someone will read and enjoy my thoughts and memories.

Fr. George wanted to get together and discuss my polka article.

I always wondered what the Polka Priest was like and how he became involved in this beautiful way to pray the Mass.

Fr. George is a banjo player, although he does the Mass much better than he does the polka (he says).

In 1971 he was in Slovenia and heard the Slovenians

singing the praises of the Lord during Mass to American songs. Why not sing the praises to the Lord to the best of a polka or waltz?

Fr. George had a difficult time to get a band to play at the Mass. Bobby Timko was the one who said, "Yes." He and his band played the first Polka Mass at Fr. George's Fifth Anniversary of his ordination to the priesthood. The Mass was at Holy Rosary Church in Lowellville, Ohio on May 29, 1972, Memorial Day.

This Memorial Day marks 25 years since our polka folk heritage became a part of our worship music.

What is my impression of Fr. George? I like him; and I think you will, too.

Fr. George, a Croatian, from a large family, was raised in Youngstown, Ohio. He is proud of his parents and ancestors. He feels all Slavic people should be proud of their parents and ancestors, of where they came from and of what they have done.

The polka Mass expresses all of the above.

700 Holy Namers attend Convention at St. Vitus

On Saturday, February 15, 1997, the 50th Annual Convention of the Diocesan Union of Holy Name Societies of Greater Cleveland opened with a 9 a.m. Mass in St. Vitus Church, the host parish.

The church was filled to capacity with 700 Holy Namers which included many of the parishioners of St. Vitus.

The music for the entrance processional consisted of organ and trumpets, in harmonious duet that filled the house of God with spiritually uplifting music.

The processional down the center aisle included about 50 banners of the Holy Name parishes, many priests and finally, Bishop Anthony Pilla.

Bishop Pilla was the main celebrant of the Mass. Co-celebrating were 35 priests and deacons who formed a line from one side of the sanctuary to the opposite wall.

During the Mass, the music was by organist Thomas Weiss who also sang with his rich baritone voice that reverberated throughout the service.

The homilist was Father George Vituj who in his sermon exhorted Holy Namers to become more active in their spiritual life by receiving the Holy Eucharist more frequently.

During Communion, priests were stationed in various areas of the church in order to accommodate the many worshippers.

After Communion, vocalist Paul Yanchar sang a Slovenian hymn and it was a beautiful rendition.

Before the last blessing, Bishop Pilla turned to the congregation and commended the Holy Namers on their faithfulness to the church.

The music for the entrance processional consisted of organ and trumpets, in harmonious duet that filled the house of God with spiritually uplifting music.

The processional down the center aisle included about 50 banners of the Holy Name parishes, many priests and finally, Bishop Anthony Pilla.

After the conclusion of

the Mass, about 435 persons gathered in the parish hall

for breakfast. Later they lis-

tened to Dr. Robert White,

the famed neurologist-

surgeon who urged the Holy

Name members to become

more involved in the Pro-

Life movement and to op-

pose assisted suicides.

After the talk, and ques-

tion and answer period, the

business of the Convention

began.

At the conclusion of the Convention, a luncheon was served.

--F.Z.

Goulash Dinner at St. Vitus

The St. Vitus Holy Name Society, St. Vitus KSKJ Lodge No. 25, and Mary Magdalene KSKJ Lodge No. 162 will co-sponsor a Goulash Dinner on Sunday, March 2nd at the St. Vitus Auditorium located in Cleveland, Ohio on the corner of Norwood Road and Glass Avenue (one block south of E. 62nd and St. Clair Avenue).

On the menu will be goulash, polenta or potatoes, sauerkraut, bread, strudel, and coffee, tea or milk.

Serving will be continuous from 11 a.m. to 1 p.m.

Donation is \$8.00 for adults and \$4.00 for children.

This event will be part of the American Slovenian Catholic Union, KSKJ, Matching Funds Program. The Matching Funds will go to St. Vitus School toward the purchase of a new computer. The Holy Name Society will also make a donation toward the purchase of the computer.

Tickets are available from the members of the above organizations and also at the door.

--Joseph V. Hocevar
Dinner Chairman

Noticing there are three articles in this week's paper about accordions, I might as well add my two cents worth. Ah, but that's another thought - the two cents. We'll return to that another time.

To get on with it. A few days ago we were in the Miami area with some time to kill, so we rented a movie called "A Time To Kill." Unfortunately, the movie was about the later, with nothing to do with time.

But, right in the middle of the movie, they were briefly talking about an accordion player and they showed a huge sign announcing an upcoming accordion performance. Only trouble was, they misspelled "accordion." It was spelled "accordian" which seems logical, but is incorrect. The scene flashed by so quickly, I thought I didn't really see it, but upon playing it back there it was in all its unsightly grandeur.

Accordion is an easy word to misspell. About half the articles we receive on the subject, the word is incorrect. I remember an article I wrote years ago about accordion players in the then "Euclid Journal," now "Sun" newspapers. They splashed the article and the headline across the bottom of the front page. I told the editor, thanks for the location, unfortunately the word "accordion" in the headline was erroneous. He almost had a heart attack. When a writer hands in his/her column, it's the editor who chooses the headline because he/she is the one who knows how much space the headline is going to take and how many columns it will need. And besides that, he/she needs something to do.

Anyhow, there were two lengthy articles in the Miami Herald newspaper about

Wednesday's Grammy Award nominations. One went on about the possibilities of Latin winners. But nowhere in any of the papers did they mention the word "polka." I guess you transplanted Slovenians living in Florida will have to make your presence there a little more noticeable.

You can tell them polkas are now politically correct. (Only the klobase's are incorrect because they're fattening, but who's to notice, when they taste so good, and besides that, we're used to them after 1,000 years.) Polkas are now politically correct because bands don't play the "She's Too Fat For Me" polka too much anymore; they now play the, "She's One Smart, Independent Gal, Who Does The Polka Well; And Furthermore, She's A Pal" polka. So there you have it: politically legitimate, and it meets most of the criteria for being a hit: it makes a statement, it rhymes, it's easy to understand, and tells a little story.

In Ohio, our governor

George Voinovich and his wife, Janet, are lifelong polka fans. They even have Joey Tomsick and his sidekick Phil Hrvatin and the JTO orchestra play at the state-house on favorable occasions. You could tell your Florida governor, to moderate the marimbas, and accentuate the accordion. It has a wider variety of wonderful sounds and will get the population dancing in the streets to a happy tune instead of crashing into each other on the highways.

*

Back to the movies, folks. A good movie to rent is called, "Kingpin." It's about a young Amish farmer who becomes a star bowler. The plot doesn't sound too exciting, but somehow they pull it off and it is a very funny and yet heart-warming picture. If you feel a little down-and-out, and there's no polka band around, you might rent the movie "Kingpin" and you'll be almost as happy as listening to the "Veseli Godci" Alpine polka band - but not quite.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

HOW TO KNOW YOU'RE GROWING OLDER:

- Everything hurts, and what doesn't hurt doesn't work.
- The gleam in your eyes is from the sun hitting your bifocals.
- You feel like the night before, and you haven't been anywhere.
- Your little black book contains only names ending in M.D.
- You get winded playing chess.
- Your children begin to look middle-aged.
- You finally reach the top of the ladder, and you find it leaning against the wrong wall.
- You join the health club and don't go.
- You begin to outlive enthusiasm.
- You decide to procrastinate but never get around to it.
- Our mind makes contracts your body can't meet.
- A dripping faucet causes uncontrollable bladder urge.

To be continued... Above sent in by an anonymous reader. If you have ideas of your own send them to the editor... PLEASE!!!

Ask the Travel Expert

By Patricia Coil,
Euclid Travel

Question: On a cruise ship is there a charge for the lavish Broadway type shows, movies, or other entertainment?

Answer: There is no charge for admission, no cover charge, and no minimum.

Question: What kinds of activities are available in the evening on a cruise?

Answer: In the evening you can enjoy dancing, live entertainment, or movies and some ships have casinos. There are special events like a passengers' talent show, masquerade, midnight buffet, or the Captain's Cocktail Party.

Question: Our class is considering taking a cruise for our next reunion. Do cruise lines accept group bookings?

Answer: In general, cruise lines will work with groups and even give reduced rates depending on the number of persons involved. Since policies differ from company to company and even during certain times of the year, you need to consult a travel agent like Euclid Travel. They will help you make your plans for a successful reunion.

If you have a question related to travel, write this newspaper or call Euclid Travel, 22078 Lakeshore Blvd., Euclid, OH 44123 and the answer will appear in this column.

William Howard Taft was the largest man ever to serve as President. He stood six feet tall and weighed over 300 pounds.

Everyone is invited to:

Goulash & Polenta (or potatoes)

Sunday, March 2, St. Vitus Hall

Served continuously from 11 a.m. to 1 p.m.

Co-sponsored by St. Vitus HolyName, St. Vitus Lodge 25 KSKJ,
Mary Magdalene Lodge No. 162 KSKJ

Adults \$8.00

Children (12 & under) \$5.00

'Ave' sings in San Francisco

On Saturday, March 8,

at 6:30 p.m., the famed choral singing group 'Ave' will join us for dinner at the Slovenian Hall and afterwards regale us with an informal concert. Donation at the door for 'Ave's' expenses.

On Sunday, March 9, at 9:30 a.m., 'Ave' will sing in our newly re-opened Church of the Nativity in San Francisco. They selected the "Miss Seraphica" by Hugolin Sattner as well as other songs to help us celebrate holy Mass. There will be a reception after Mass in the church hall.

Since their last visit in October, 1994, 'Ave' has achieved many successes and top honors in world competitions. Gene Brooks, Executive Director of the American Choral Directors Association, invited them to perform at the association's annual meeting held in San

Diego this year. He also arranged a U.S. singing tour.

We are fortunate, indeed, that one of their performances is in San Jose, so they can also visit with us between scheduled performances.

They are arriving on Thursday, March 6 at about noon at the San Jose airport and will stay in San Francisco until Sunday afternoon.

On Sunday, March 9, at 7:30, the San Jose State University Music Department has arranged for a formal concert at the Mission City United Methodist Church, at 1700 Lincoln Street, in Santa Clara. On Tuesday morning, they will fly to Oklahoma City for their next concert.

Everyone is welcome to attend any of the above. If you need further information, please call me, Ivo Ravnik at 510-658-9077.

Great Gulf Golf Holidays Florida's Sunset Golf Coast

Golf at a Discount

- 2 bed/2 bath condo
- One round of golf per day
- Electric Golf Cart included
- Choice of selected courses
- Call today! Don't putt around!

22078 Lakeshore Blvd.
261-1050 or 946-1615
euclid@harborcom.net

Mama's Story: Starting Over in America

An Interview with Cilka and Anton Žakelj

Translated by
John Žakelj

(Continued From Last Week)

Ata: Mary set up a stick with string and a fishhook made from a bent pin. We caught some little fish in that creek. Mary cleaned and cooked them for us, right there next to the creek. She wore a big straw hat.

Mama: It was wonderful, and fascinating, since we had never been to a party like that before.

Ata: There were about 30 squirrels watching us from the trees (*laughs*).

Mama: During the winter, I had lots of work. We worked on a large quilt made of small patches of cloth. Mary had saved lots of variously colored patches. At that time, quilts like that were very fashionable. Now, I see quilts like that in museums. Mary helped sometimes with the quilt, but I mostly made it myself. It took lots of time. Sometimes Mary did more of the cooking so I could sew more.

Janez: Was it cold in the house in the winter?

Mama: No, we kept the wood stoves going. We usually sewed in the room next to the kitchen. It was like a living room and it had its own wood stove. We burned lots of wood.

Janez: What about at night?

Mama: At night, the three of us — Ata, yourself and I — slept together in the upstairs bedroom. We had a good heavy blanket, and with the three of us all sleeping together in the same bed, it felt nice and warm.

Ata: Some of the warmth would also come up through a hole in the floor. But that also meant that John and Mary could hear what we were saying. Once, I talked about how I wanted to eat more food made from wheat flour, and less of the potatoes and meat we were getting. I didn't know they could hear me, but after that, Mary changed what she cooked for us.

Mama: One thing John and Mary talked about all winter was how they would plow up a new field for me in the spring so I could grow beans to sell. But we left before any of that happened.

I was mostly quite happy on their farm. But when I became pregnant, I became very worried that John and Mary would get angry with me because I knew we could not feed another person. Soon after, I started bleeding and had to go to the hospital. A month after that, I started bleeding again and had to go to the hospital again.

Ata: They said it was fairly common for refugee women to have a miscarriage soon after arriving in the country — all the change was very stressful.

Mama: I was very afraid when I became pregnant — mostly worried about how John and Mary would react. A year later, after we had moved to Cleveland, we were not much better off, and we didn't have any help, but I was very happy when I became pregnant again. We were independent and I just knew that somehow we would earn enough to feed everyone (*laughs*). And I knew that no one would be angry with me.

Ata: In Cleveland, our neighbors John and Max often questioned how we could afford more children. I told them that, as long as I was healthy, I would provide for them.

Janez: Mama, back in Wisconsin, did you also take care of the chickens?

Mama: Yes, Mary didn't want to go outside in the winter. I often carried wood, feed and water to the chicken coop.

Ata: Even though we kept the wood stove going in the chicken coop as much as we could, there were still some chickens that froze. There were a number of times when we found a dead chicken.

Mama: They had almost a hundred chickens, but we didn't get many eggs — it

was too cold. Ata also often put wood in that stove, but it wasn't enough to keep the temperature up.

Ata: By Easter, they had about 80 chickens and none of them were laying eggs. Mary ordered new baby chicks in the mail. The mailman brought them — they were in a large box that had holes in it. All the chicks were alive. They came from a plant that hatched 200,000 chicks a day.

Janez: Did you need to clean the chicken coop?

Mama: No, not much, at least not during the winter. When it got warmer, we let them run around outside. Then they started laying eggs again. I was surprised when Mary told me she got only 22 cents for a dozen eggs. When we came to Cleveland, I noticed that eggs cost 60 cents in the grocery store. Then I started thinking about all the people that must have handled those eggs from the farm to the store and realized that each person probably didn't make much, but the farmer made the least.

(To Be Continued)

Happy Subscriber

Thank you very much for keeping the Slovenian Community well informed with the articles that keep us together.

I enjoy reading many of the articles that I cannot find anywhere else.

God bless you all and Happy New Year!

Please accept the check for \$35.00 and continue to have me as a happy subscriber.

Vida Svajger
Richmond Heights, Ohio

Lavrisha on WKTX

Paul Lavrisha can be heard on WKTX Radio AM 830 on your dial.

He broadcasts on Sundays from 11:30 a.m. until 12:30 p.m. His program is called "Slovenia."

Paul can be reached at (216) 391-7225. His address is Lavrisha Construction, 6507 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

WKTX Radio serves Cortland, Warren, Youngstown, Cleveland, Akron, Canton, Northeast Ohio and Western Pa.

Perkins

Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

The SNPJ will once again...

Return to Slovenia

JUNE 11-26, 1997

The SNPJ invites members and friends to return to our ethnic homeland for a grand and glorious vacation...

- Experience a 16-Day, fully-escorted motorcoach tour through majestic Slovenia, Croatia and Austria.
- Enjoy comfortable accommodations, sumptuous meals and old-world hospitality — all inclusive!
- Several free days allow the guest the opportunity to explore on their own or visit friends and relatives.
- SNPJ's extensive contacts with Slovenia means guests will receive "red carpet treatment" at each stop.
- See new sights and journey to breathtaking areas of the region not seen on previous SNPJ tours.

Call 1-800-677-1313 or 1-800-821-8565
for more information on this exciting tour.

Travel arrangements made by Travelmax, Inc. and Buchner Globe Tours.

TravelMax Inc., 911 East 185th St., Cleveland 44119
Call Mike Cerar 1-800-677-1313 or 1-800-821-8565

WATJ 1560 AM

PRESENTS

Weekend Polkas

Saturday

8:00 a.m. - 10 a.m. Polkas with Al Markic
10 am -12 Polka Spotlight,
Host Joe Godina

12 - 1 p.m. Mario's International Music
Host Mario Kavcic

1 p.m. - 3 p.m. Almar with Guest Musician
3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Sunday

10 a.m. - 10:30 a.m. *Magic Sound of the Button Box
Host John Pestotnik

10:30 a.m. - 11 a.m. Reflections of the New Slovenia
Hostess Linda Cimperman

11 a.m. - 1 p.m. Polka Fun With Al & Harry
Host Al Markic & Harry Faint

1 p.m. - 2 p.m. *Polka Tributes
Host Al Markic

2 p.m. - 3 p.m. Just Good Polkas

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

*SPONSORED BY ANDY CASHEN

Tony Petkovsek's Studio

WELW - 1330 AM WRKG-1380 AM
Daily 3:15 / Sat. 12-2 pm Saturday 1-2 pm

(KOLLANDER POLKA TOUR HEADQUARTERS)

971 East 185th Street • Cleveland, Ohio 44119

TONY PETKOVSEK • CO HOST - JOEY TOMSICK • Featuring - ALICE KUHAR DUKE MARSIC
PATTY SLUGA
(216) 481-TONY (8669) or KOLLANDER (216) 692-1000

Polka...

(Continued from page 1)

What brings the polka guys down is what people who do not listen to polka think polka is. "The name polka has a certain stigma to it," Mr. Gomulka said recently before playing at the dance with his band, Chicago Push at the Polish American Citizens Club in Ludlow, Mass., not far from Springfield. "It gives one the idea you're talking about songs like 'She's Too Fat for Me' or 'Roll Out the Barrel.' We still do some of those songs, but it's changed. Just like rock-and-roll isn't 'Rock Around the Clock' anymore."

Polka, which is believed to have been born in Bohemia in 1830, came to the United States with Eastern European immigrants about 100 years ago and remains in essence a dance in 2/4 time. Polish-Americans are most closely associated with polka in this country. Although Mr. Sturr, 48, polka's biggest current draw, is of Irish lineage, he grew up and still lives in a predominantly Polish community, Florida, N.Y., which is the base for his corporation, United Polka Artists. It consists of a record company and a travel agency.

There are some 800 bands across the nation that perform what can be called polka, said Leon Kozicki, chairman of the Polka Music Hall of Fame of the International Polka Association in Chicago. Reflecting the range of instruments and influences the music encountered in the United States a wide range of ethnic and regional styles developed, ranging from Bavarian oompah to the Chicago, the Slovenian or Cleveland, and the Eastern, the three categories into which this year's nominees fall.

Mr. Gomulka and another nominee Eddie Blazonczyk, 55, who are both of Polish descent and grew up in Chicago, are exponents of the Chicago style, which emphasizes the sound of double trumpets. It also relies on an accordion, a concertina, drums and bass. Mr. Gomulka, who played in Mr. Blazonczyk's band beginning at age 15, can also play clarinet and sax.

The Slovenian sound was pioneered by Frankie Yankovic, 81, who eliminated the trumpet from the traditional ensemble in favor of a banjo. Bands in this style emphasize accordions, backed by a tenor saxophone, drums and bass. Another nominee, Walter Ostanek, 61, who used to play in Mr. Yankovic's band, is his disciple in

this sound.

Mr. Sturr is known for the Eastern sound, which uses a big-band arrangement and is played faster than Slovenian or Chicago. The band usually has 10 musicians, with 3 trumpets, 3 reeds, accordion, piano, bass and drums.

Performing at the Ludlow dance, Mr. Gomulka switched easily from trumpet to clarinet to sax — Mr. Kozicki said the band's versatility was its most distinctive feature — and sang in a light tenor faintly reminiscent of Bobby Vinton. After the set, Mr. Gomulka strolled through the room shaking hands with the crowd, which ranged from children to older couples and included many neighbors. He posed for pictures and joked with the couples who had jammed the dance floor.

In the 1980s, Mr. Gomulka played up to 170 engagements a year, but he has cut back to 100 to spend more time at home. Like many polka artists, he supports himself with side jobs

when not on the road: he is an accounts manager for MCI and also distributes his Push record label from his home.

About 400 radio stations nationwide carry polka music, and there are summer festivals like the Ocean City, Md., event called Polka Motion by the Ocean. "I dance to all these guys four or five times a year," said Joey Stanek, an avid fan from Pittsburgh in his early 60s who follows the festivals in the Northeast. "They keep you happy and the blood moving. Polka is happy music."

The festivals draw younger fans as well, many of whom, like Mr. Stanek's nieces and nephews, schedule vacations or long weekends around the four- or five-day summer festivals. Polka performers, however, are acutely aware of the need to keep audiences younger than Mr. Stanek happy and are each seeking ways to keep the genre fresh.

(To Be Continued)

St. Mary's Seniors Meet

St. Mary's Seniors (Collinwood) monthly meeting will be held on Tuesday, March 4 at 1:30 p.m. in the school cafeteria. There will be election of officers.

Members who signed up for the Windsor Casino Trip for April 7, please be advised we would appreciate payment at this meeting.

We will also have Easter crafts made by Ann Krajc and her bunny helpers for sale; moneys will go into the treasury.

Membership fee for 1997 are also due.

Bingo and refreshments after the meeting.

--Jennie Schultz

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

A cataract is a waterfall with a large volume of water going over the edge. A cascade has only a little water.

It takes 115 gallons of water to grow enough wheat for the average loaf of bread.

Century TIRE SERVICE CO. — Firestone HOME AND AUTO SUPPLY

531-3536

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

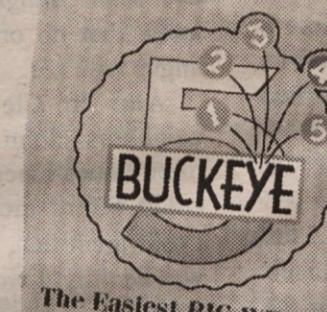
FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars
Parts extra,
if needed

Match 5 Numbers and You Could Win \$100,000!

The Easiest BIG WIN Ever!

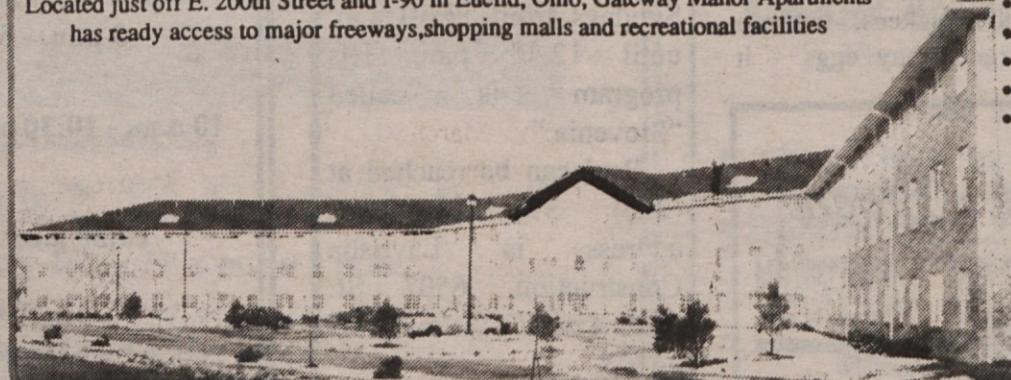

FEEL LUCKY TODAY?

Lottery players are subject to Ohio laws and Lottery Commission Regulations.
©1996 Ohio Lottery Commission. William G. Howell, Executive Director, Ohio Lottery.

Gateway GM Manor Apartments

Located just off E. 200th Street and I-90 in Euclid, Ohio, Gateway Manor Apartments has ready access to major freeways, shopping malls and recreational facilities.

An apartment you can call home... with an independent life style and service

Gerald Grimm, Property Manager

Take a Closer Look at Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacc/Balina Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

Kari Vohnout

4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119

(216) 383-1459

HAPPY NEWS

Valentine's Day couldn't come at a better time of the year. What else could lift one's spirits in dreary February better than a day set aside to honor our sweethearts of today and to remember with deep affection our sweethearts of yesterday.

HAP (Holmes Avenue Pensioners) (all 171 present) recognized six very special 1997 sweethearts at their February meeting. They were Ruth and Fritz Hribar, celebrating their 50th anniversary this year as well as Ann and Cass Kozinki, and Ann and Emeric Pausic, who will all mark 55 years of marriage over the next 10 months. We extend hearty congratulations to all of these special couples and wish them continued happiness together.

Special recognition for the year was also given to both Antoinette McGrath and Christine Bolden who will celebrate their 90th birthdays. Our very best wishes go out to both of these fine young ladies.

Three new members were also welcomed into the fold. They are Mary Strazisar, Kay Hochevar, and Marge Hudock. To them we say "Welcome." We hope they are as pleased to be part of our organization as we are to have them.

The cycle of life is never clearer than when, on the one hand, we enthusiastically welcome additions to our group and then, on the other, we sadly learn of the

Honeybees will start to congregate in a horseshoe-shaped pattern on the front of the hive three days before they start to swarm.

Independent and Catered Living

Hilltop Village
A RETIREMENT COMMUNITY

- Private garden apartments
- Housekeeping
- Planned activities
- Transportation
- 24 hr. Emergency Pull Cord
- Free Laundry Facilities
- Nutritious Meals
- No endowment or entrance fee

Call us today for a lunch and tour

25900 Euclid Avenue

Euclid, Ohio 44132

261-8383

passing of long-time members and sincerely mourn their loss. So it was this month as we learned of the death of Mary Habat, mother of President John Habat and Frances Suster, mother of Judge Ron Suster. We will miss these special women very much and offer our deepest sympathy to both the Habat and Suster families and their friends.

A reminder was made to those who have not paid their 1997 dues. Payment must be made *before* the March meeting or your name will be removed from the roster.

Has everyone circled April 6th on their calendar? That's the day of our Spring Dinner/Dance, featuring food as only Julie Zalar and her staff can prepare it, and music for dancing/listening by Dan Peters and his orchestra. Tickets are \$12.00.

It must be mentioned that this dinner/dance is our main fund-raiser. Much of what is provided for us at meetings and special events (such as the Christmas dinner) depend on the success of our fund-raising efforts now.

In other words, if you enjoy the benefits throughout the year, it makes sense to support the money-making projects that make them possible as well. Think of your purchase of a dinner/dance ticket as a bank deposit to be "cashed in" as needed throughout the remainder of the year. Unlike a bank deposit, however, the

"interest" received comes in the form of good food, good music and good fellowship now with other "perks" provided as the year goes by.

So, show your support by buying a ticket today from any officer.

The featured speaker of the day, Bill Malley of the "Malley Chocolate Family" proved to be a sweet treat. He explained the chocolate making process from cacao bean right through packaging, and, most thoughtfully, brought samples which were distributed to all present. Many thanks to Bill and, thanks, too, to Mary Blatnik, who touched us all by bringing small chocolate hearts for each of us. What a "sweet" thing to do, Mary.

Right in the same spirit was Jennie Schultz who brought in hand-made craft items that were raffled off as the meeting concluded. Thanks, Jennie. We appreciate your thoughtfulness.

Matt Kajfez reported that about 24 people showed interest in the New York City trip, officially scheduled for July 20-23 at a cost of \$389. About 15 more people are needed to make the trip a "go." Feel free to call Matt at 944-3697 for a detailed itinerary. You'll find that you can't beat the price for all that is included.

Tickets for the "Slovene Men/Women of the Year" dinner, to be held at the Hall on St. Clair, are available for \$18. The Homes Ave. Hall recipient of this honor (and our HAP member) Lou Koenig, will, of course, be honored at that time as well as at a special recognition at our hall on May 3rd. Congratulations, Lou. We are proud of you.

Also scheduled to take place at our Hall on March 3rd will be the meeting of the Federation of American/Slovenian Senior Citizens.

Next month Councilman Mike Polensek will be our speaker. He'll tell us what's happening in the Collinwood neighborhood.

See you there.

Slovenian School Benefit Dinner

St. Vitus Slovenian School annual dinner will be held on Sunday, March 9, from 11 to 1:30 p.m. in the auditorium.

On the menu will be chicken or roast beef.

Donation is \$10.00 for adults, or \$5.00 for children.

Tickets are available at the Amerika Domovina, from Slovenian school parents; or at the door.

Everyone is invited.

(Prelude To Tabloid)

Karel Mauser—

Writer/Poet:

Gift To Our Community

A four page tabloid reflecting on the life of writer/poet **Karel Mauser** is scheduled to be published in the March 6, 1997 edition of the **Amerika Domovina/ American Home**.

The special insert will be in English and Slovenian. The purpose of the tabloid is to honor the 20th year passing of a major Slovenian writer of the 20th century, especially one who lived in northeast Ohio for nearly 30 years.

Mauser's writings were banned for nearly 45 years by the previous Slovenian Communist /Partisan regime (1945-1990). In the end, however, the regime could not deny nor disallow **Karel's** literary talents and works that provided hundreds of essays, commentaries, 20 books, a published book of poetry, and two books on famous Slovenian missionary to North America, **Bishop F. Baraga**.

Slovenska Šola pri sv. Vidu (St. Vitus Slovenian School) initiated this cultural endeavor as a gift for our respective communities in North America and around the world.

Karel was the president of the parent school board of **Slovenska Šola pri sv. Vidu** as well as an active lay leader in the St. Vitus Parish community and a tireless worker on behalf of young people. He was an active and outspoken advocate for the rights of the minority Slovenians living in the province of Carinthia for all his adult life.

Slovenska Šola pri sv. Vidu wishes to continue as part of its mission a deeper appreciation & understanding of our culture for ourselves and others. Literacy was one of the primary reasons the Slovenian culture developed and

stayed alive for hundreds of years.

It is with great honor that **Slovenska Šola pri sv. Vidu** has undertaken this task. The support received for over four decades by many good-willed people enables the school to continue to function in the 1990s; and to the future. We wish to thank in advance

American Home, and its principal owners, James and Madeline Debevec for providing the means to communicate in a print format one of our own, **Karel Mauser**.

To the readership of the **Domovina** we hope the tabloid will meet and exceed the expectation of providing good reading material to the general public, as **Karel** strove to do for many years. May he rest in peace.

(Prepared by : S. Kuhar. Copies of the tabloid will also be provided at the March 9, 1997 benefit dinner of Slovenska Šola pri sv. Vidu. We extend a warm invitation to the general public to attend the benefit dinner. Cost is only \$10/adult and \$5/child. Mass service on Sunday is at 9:15AM and 10:30AM at St. Vitus Church.

DELUXE TOURS TO SLOVENIA

2 Kollander POLKA TOURS for You!

TONY KLEPEC

June 26 - July 10, 1997

Join with longtime PENN-OHIO bandleader **TONY KLEPEC** as he returns to the land of his roots, SLOVENIA with his family and friends including SLAVKO STRASER!

Deluxe 15 day Itinerary!

SPECIAL HIGHLIGHTS INCLUDE:

Izseljenska Matica Picnic '97 • Festive celebrations at Tony's favorite villages and gostilnas • Wine Tastings and family-style gatherings • Also visiting BAVARIA and AUSTRIA! Personally escorted.

AIRFARE • 1st CLASS HOTELS • DELUXE ITINERARY • AUTHENTIC "GOSTILNA" MEALS • MIX & MINGLE, GET TO KNOW THE LOCAL SLOVENESE!

EDDIE KENIK

September 9 - 20, 1997

Slovenian Singing Artist, **EDDIE KENIK** invites you to "SING ALONG" on his '97 tour to beautiful SLOVENIA. Joining with Eddie will be longtime Radio Host **TONY PETKOVSEK**! Imagine being in Slovenia during this beautiful season! **Deluxe 12 day Itinerary!**

SPECIAL HIGHLIGHTS INCLUDE:

The "Regions of Slovenia" • Picnic Parties and Wine Tastings throughout • Sightseeing of Slovenia's most famous sights • ½ Day Tour of Zagreb, Croatia. Personally escorted.

AIRFARE • 1st CLASS HOTELS • DELUXE ITINERARY • AUTHENTIC "GOSTILNA" MEALS • MIX & MINGLE, GET TO KNOW THE LOCAL SLOVENESE!

*** BROCHURES NOW AVAILABLE ***

Kollander World Travel
800-800-5981 or (216) 692-1000

Middlefield Swiss Cheese and Green Beans

2 cans French green beans, drained

2 T. oleo

1 T. flour

½ t. salt

¼ t. pepper

1 cup sour cream

2 cups grated Middlefield Swiss Cheese

Drain beans. Melt oleo in large saucepan over low heat. Stir in flour, salt, pepper; add sour cream, and stir until smooth.

Cook over low heat until sauce is bubbly; do not boil. Remove from heat; stir in beans, and spread into a greased 9x9 inch baking dish.

Sprinkle cheese over mixture. Combine crumbs and melted oleo; spread evenly over cheese. Bake, uncovered, in a 350 degree oven until thoroughly heated, about 20 minutes. Best when served right away.

TOPPING:

½ cup cornflake crumbs

2 T. melted oleo

Fresh Vegetable Casserole

¾ lb. mushrooms, sliced

¾ lb. carrots, sliced

1 onion, sliced

1 tomato, sliced

1 T. butter

1 T. flour

Layer mushrooms, carrots, onion and tomato. Make a white sauce with the butter, flour and sour cream. Add lemon juice and brandy to the cream sauce. Pour over vegetables. Add salt and pepper. Sprinkle parsley over all. Cover. Bake at 350° for 45 minutes.

Pineapple Turnover Biscuits

½ C. crushed pineapple, drained

¼ C. brown sugar

½ tsp. cinnamon

2 T. butter, melted

1 pkg. refrigerator

biscuits

Combine pineapple, sugar, butter and cinnamon.

Divide in 10 muffin cups, center each with a walnut half. Add 1 teaspoon pineapple syrup to each cup, top with a biscuit. Bake 12 to 15 minutes at 425°. Remove from oven and invert immediately on serving plate.

Serve warm.

For Rent - Euclid
2 bedrooms; living and bedrooms carpeted, kitchen with refrigerator, dressers, lounge chair, garage, 1 or 2 adults. Call 531-6109.

(2-9)

Position Available

St. Vitus parish has an open position for custodian available immediately. Salary is negotiable. Health and other benefits provided. For employment application call Fr. Bozner at 361-1444.

Old-Fashioned Fish Fries

St. Vitus Dad's Club "97" presents delicious fish, shrimp, and pierogi fries during Fridays in Lent -

Federation of Slovenian Homes Banquet SNH St. Clair SNH. Main honorees: John Pestotnik and Sister Rosemary Hocevar.

Save \$ on TAXES

call

Z J & Associates, Inc.

Certified Public Accountant

✓ Tax Preparation ✓ Accounting ✓ Bookkeeping

* Speak Slovenian and Croatian

7519 Mentor Ave., Suite 114

Mentor, Ohio 44060

216 - 918-3TAX (3829)

Coming Events

Friday, Feb. 28

Fish Fry Dinner, 5:30 to 8:00 p.m. at Slovenian National Home, East 80th St.

Saturday, March 1

Winter Polkafest Dance at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland from 7:30 p.m. to 11:30 p.m. featuring Joe Fedorchak in auditorium, Homesteaders in Kenik Room. Tickets available from Slovenian Home, 6409 St. Clair, Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., Ann Opeka (531-7850) or Larry Hocevar (361-5115). \$8 at door.

Sunday, March 2

St. Vitus Holy Name Society and KSKJ lodges 25 and 162 co-sponsor Benefit Goulash Dinner in St. Vitus Auditorium, E. 62nd and Glass Ave., Cleveland. Serving continuously from 11 a.m. to 1 p.m. Adults \$8, children \$4. Tickets from parish house or Holy Name members.

Saturday, March 8

Polka Dance at Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., from 7:30 p.m. to 11:30 p.m., featuring Jeff Pecon Orchestra. Tickets available from Slovenian Home, 6409 St. Clair, Polka Hall of Fame, 291 E. 222 St., Ann Opeka (531-7850) or Larry Hocevar (361-5115). \$8 at door.

Sunday, March 9

St. Vitus Slovenian School chicken and roast beef benefit dinner. Adults \$10; children \$5. Tickets at Ameriška Domovina, from parents, or at the door. Everyone is invited.

Friday, March 14

Fish Fry Dinner, 5:30 to 8:00 p.m. at Slovenian National Home, East 80th St.

Sunday, March 16

Federation of Slovenian Homes Banquet SNH St. Clair SNH. Main honorees: John Pestotnik and Sister Rosemary Hocevar.

Sunday, April 6

Holmes Ave. Pensioners Spring Dinner Dance, at Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Ave. Music by Dan Peters orchestra. Donation \$12.00. Tickets call 943-3784 or 531-2088.

Saturday, April 12

Jadran Concert at Slovenian Workmen's Home. Contact: 481-3187.

Sunday, April 13

Super Button Box Bash 15 - SNPJ Circle 2 from 1 to 9 p.m., Slovenian Society Home, Euclid, Ohio - 20 orchestras.

Tuesday, April 15

Dubravka Tomsic, Slovenian pianist, in concert at Severance Hall.

Saturday, April 19

Primorski Club Dinner/dance at SNH on St. Clair Contact: 944-9049.

Saturday, April 26

Zarja Concert, Dinner/Dance Recher Hall, Euclid, Ohio. Contact: Vicky Kozel 531-5542.

Sunday, April 27

St. Clair Pensioners Club Dinner.

Sunday, May 11

Mother's Day Breakfast 9 to 12 noon at Slovenian National Home E. 80th St. \$6 adults, \$3 children under 8.

Monday, May 26

AMLA Memorial Day Polka Bash at AMLA Center in Leroy Township, Ohio.

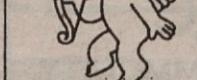
Monday, May 26

Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee, Memorial Day Picnic at Triglav Park at Wind Lake, Wisconsin.

Friday, June 20

Pork, kraut and dumpling dinner 5:30 to 8 p.m. at Slovenian National Home, E. 80 St. Donation \$7.

Specialists In Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Sunday, June 22

First Picnic (Prvi Picnic) of Slovenian Cultural Society (Triglav) at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

June 22 - 29

200th anniversary of Bishop Frederick Baraga's birth celebration in Marquette, Michigan. - Slovenian Mass on Sat., June 28 at 7:30 p.m. in St. Peter's Cathedral. - Sunday, June 29: English Mass at 4 p.m. Banquet and Annual meeting 6 p.m. in Superior Dome.

Sunday, June 29

Ohio Federation of KSKJ Lodges Picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield.

Sunday, July 13

St. Vitus Church Picnic at Slovenska Pristava.

Sunday, July 13

Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee, Wis., Mission Picnic at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Sunday, Aug. 17

Second Picnic of Slovenian Cultural Society (Triglav) at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Sunday, Sept. 21

Wine Festival of Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee to be held at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Saturday, Oct. 4

Fantje na Vasi 20th Anniversary Concert, St. Clair Slovenian National Home, 7 p.m. For info. Call (216) 352-7455.

Sunday, Oct. 12

St. Mary's (Collinwood) Alumni Dinner in auditorium, following noon Mass.

Sunday, Oct. 19

Slovenian American National Art Guild- Artists and Crafts Show & Sale at Slovenian Society Home.

MILIEIN TRAVEL BUREAU

4110 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Phone: (216) 431-5710 - Fax: (216) 431-5712

Death Notices

ANNA M. PARKE

Services for Anna M. (Nachtigal) Parke, 83, of Willowick, Ohio, a homemaker, were at 10 a.m. Thursday, Feb. 13 at St. Mary Magdalene Church, 460 E. 321 St., Willowick.

Mrs. Parke died Feb. 10, 1997 at Mt. St. Joseph Nursing Facility in Euclid.

Born April 10, 1913 in Cleveland, she lived in Columbus before moving to Willowick 46 years ago.

She was a member of St. Mary Magdalene Church of Willowick, the A.A.R.P. 1550 of Euclid, and an active member of the Lake County Ostomy Club.

Survivors are her brothers, August Nachtigal of Willoughby and Rev. Fred Nachtigal of Ashtabula; sisters, Albina Trolli of Willoughby, Helen Gatozzi of Cleveland and Florence Butler of Wickliffe; and many nieces and nephews.

Her husband, George R., died in 1988. Her first husband, Isidore Roth; brothers, Louis, Anthony, William, and George Nachtigal; and sister, Mary Brown, are also deceased.

Burial in Western Reserve Memorial Gardens in Chester Township. The Rev. Fred C. Nachtigal, brother of Mrs. Parke, officiated at services.

HENRY S. NAGODE

Henry S. Nagode, 81, of Anaheim, California, a machine-shop owner, died Saturday, December 28, 1996.

Mr. Nagode was born July 17, 1915 in Pennsylvania.

Vigil was held on Monday, December 30, at 7 p.m. at Anaheim Mortuary Chapel.

Survivors are sisters, Jeanitter, Pauline Benzie, and Anita Dixon; and brothers, Van and Richard.

Funeral was Tuesday, December 31, 1996 at 10 a.m. at St. Norbert Catholic Church. Burial in Holy Sepulcher Cemetery, Orange, California.

**CARST-NAGY
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community"

JOSEPH ZORKO

Joseph Zorko, 74, passed away at his residence on Tuesday, January 14th, 1997.

Joseph was born in Euclid, OH. He was a resident of South Euclid for 42 years.

Mr. Zorko was employed as an optician and worked for the Cleveland Eye Clinic for five years. He was a member of SNPJ Lodge No. 147.

He was the husband of Eileen (nee Champ); the brother of Josephine, Antonia Papesh, Louis, Anton (deceased), and John (deceased); uncle and great uncle of many.

Friends called at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., Thursday, Jan. 16 from 2-4 and 6-8 p.m. where services were held Friday, Jan. 17 at 8:45 a.m. and at St. Christine Church at 9:30 p.m. Burial in All Souls Cemetery.

Donations to Hospice of the Western Reserve, in his memory, would be appreciated by the family.

In Memory

A \$25.00 donation was received from Mary Champa of Euclid, Ohio in memory of Andrew Champa.

In Memory

Enjoy reading the paper very much. Enclosed is \$30.00 subscription renewal plus \$10.00 in memory of my parents, **Mary and John Picman**, and my husband, Hubert Silva.

--Mrs. Hubert (Rose) V. Silva
Euclid, Ohio

In Memory

Mary J. Pangonis donated \$10.00 to the Ameriška Domovina in memory of **Josephine Klemencic**.

DID YOU KNOW

Slovenia... Joseph Zelle

Radio Ognjišče celebrated its second anniversary on the air. Friends and members of the staff got together in the Gallus Hall of Cankar Home in Ljubljana. The date was January 25.

On St. Stephen's Day Slavica and Martin Premuzic celebrated their golden anniversary. The couple renewed their vows in St. Mark Church below Ptuj.

Also celebrating their 50th year of marriage were Frančiška and Jože Sluga. Their day was February 1st. The house name (po domace) is Jamnikova of Grad near Cerknica na Gorenjskem.

In Ribnica Marija and Jože Mihelic of Kota observed their 50th in the Church of the Assumption at Nova Štifta.

Congratulations to the happy couples with best wishes for many more anniversaries!

First mention of a church or

In Loving Memory

OF OUR DEAR MOTHER,
GRANDMOTHER, AND GREAT-GRANDMOTHER

Mary Zupancic

(Glass Ave.)

who died March 6, 1976.

Your memory is our keepsake,
With that we'll never part;
God has you in His keeping,
We have you in our hearts.

sadly missed by
Frank and Rosemarie
Henry and Loretta
Bob and Lillian
and their Families

parish in Komen was 750 years ago. Celebrating the event will be the parishes of Komen, Gorjansko, Škrbin, Gabrovica, and Veliki Dol.

Bogdan Grom had 39 of his paintings on exhibition in the gallery of the Terst Bookshop. Included were 39 sketches and water colors from 1947 to 1957. Artist Grom has been living and painting in the United States for the last 40 years. On this occasion a monograph was released including Grom's works. It is in English published by EWO of Ljubljana.

Pope John Paul II has named writer Dr. Alojz Rebula of Terst to the papal Academy of Masters of Plastic Arts and Literature. Thus Professor Rebula becomes the first Slovenian member of the Pantheon, the oldest such institution in the world. He was a frequent contributor to Družina, the Slovenian diocesan newspaper of Ljubljana. He wrote a series of articles under the title "Na prepihu" (In the Draft) which later were published in book form *Na prepihu časa* (In the Draft of Time). Our congratulations to this gifted and talented Slovenian author and professor!

In Loving Memory
OF THE 28th
ANNIVERSARY OF OUR
BELOVED HUSBAND,
FATHER, SON
AND BROTHER

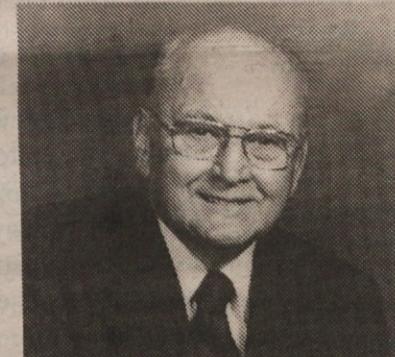

**Major John A.
Petric**

died on March 2, 1969
in Vietnam

Sadly missed by
Wife - Linda Petric
sons and daughter
parents:
John and Mary Petric,
brothers and sisters

On the 4th Anniversary of the death of

**Anton J. (Tony)
Petkovsek Sr.**

Passed Away March 2, 1993

A lasting memorial is the perpetuation of the daily Slovenian and Polka RADIO Program plus the STATION itself as conducted by Tony Petkovsek on WELW-1330AM

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Family owned and operated since 1908

Phone 481-3118

When goods do not cross borders, soldiers will.

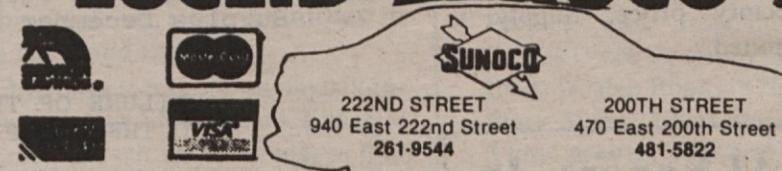
--Frederic Bastiat

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

ASE
Automotive Service Excellence

EUCLID SUNOCO SERVICE

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

8 Corn: America's Driving Force

(NAPS)—The dawn of the 21st Century finds Americans increasingly utilizing corn to meet their transportation needs, much as their 19th Century ancestors relied on corn as an energy source for the horses and oxen that transported them from place to place.

Today, corn's role in American transportation is greater than ever. About 10 percent of all gasoline sold in the United States is blended with 10 percent ethanol made from corn. The 1.425 billion gallons of ethanol produced from 570 million bushels of corn in 1995 provided enough ethanol-blended fuel to enable each of the nation's 173 million licensed drivers to drive from Chicago to Denver and back — a distance of 2,024 miles.

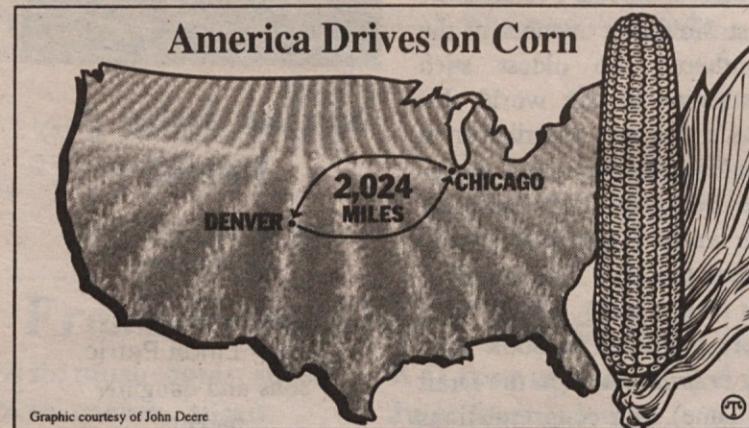
Most major automobile manufacturers will soon be marketing cars and trucks that are capable of running on E-85, a fuel blend of

85 percent ethanol and 15 percent gasoline.

Corn's key role in transportation doesn't end at the gas pump. Products made from corn are playing an increasingly important role in maintaining motor vehicles. For example, windshield washer fluid made from ethanol is freeze-proof and effectively removes road grime.

A new absorbent material made from cornstalks is providing an environmentally safe method for cleaning up oil spills. One square foot of this material can soak up two quarts of oil, thus minimizing contamination of the soil and underground water supplies.

Corn is America's largest cash crop with an annual harvest of nearly 9 billion bushels. While this versatile crop is still the primary energy source for livestock, it's also serving the transportation needs of the American people.

Graphic courtesy of John Deere
U.S. processors produced nearly 1.425 billion gallons of ethanol from 570 million bushels of corn in 1995. This ethanol, when blended with gasoline, provided enough fuel for every licensed driver in America — 173 million people — to drive from Chicago to Denver and back, a trip of 2,024 miles.

Strudel Sale

St. Mary (Collinwood) Slovenian Language School is holding a strudel sale as a fund raiser for their trip to Slovenia next year.

Orders for the frozen apple, cherry, or cheese strudels must be made by March 9 by calling David Kushner (1-216-257-7799) or Maria Sedmak (692-0186). Cost is \$6.00 per strip.

Strudels may be picked up on Saturday, March 15th after the 5 p.m. Mass in the school, or on Sunday March 16 after the 10 a.m. Mass.

St. Christine parish holds mission

St. Christine Parish in Euclid, Ohio will hold The Mission starting on Sunday, March 2nd.

Evening services will be held on the week nights at 7:30 p.m. Fr. Wally Hycklak will be the main celebrant.

Many parish organizations are helping with The Mission and hopes other parishes will attend.

The Mission will conclude on Thursday evening, March 6th.

--Mitzi Globokar

In Support

Enclosed is our annual donation (\$20.00) in support of your fine services to our lodge and the Slovene culture. Best wishes for '97.

Carole Czeck
Secretary Lodge 12
Ribnica, AMLA

**Slovenians
ARE
US**

Commemorative Glasses

St. Mary's parish (Collinwood) is offering a four glass set of tumblers embossed with a picture of the Slovenian church for a donation of \$10.00. They may be purchased in the rectory office. Supply is limited.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

ANNUAL STATEMENT - 1996 OF THE HOLY FAMILY SOCIETY - U.S.A. JOLIET ILLINOIS

ASSETS

1. BONDS.....	16,408,236
2. STOCKS.....	108,458
3. REAL ESTATE.....	593,515
4. CERTIFICATE LOANS AND LIENS.....	335,276
5. CASH AND SHORT TERM INVESTMENTS.....	648,497
6. ELECTRONIC DATA PROCESSING EQUIPMENT.....	31,282
7. LIFE INSURANCE PREMIUMS AND ANNUITY CONSIDERATIONS DEFERRED AND UNCOLLECTED.....	656,150
8. INVESTMENT INCOME DUE AND ACCRUED.....	164,606
 TOTAL.....	18,946,020

TOTAL.....

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

1. Aggregate reserve for life certificates and contracts.....	10,630,596
2. Aggregate reserve for accident & health certificates.....	173,169
3. Certificate and contract claims:	
3.1 Life.....	225,000
3.2 Accident & health.....	260,000
4. Premiums & annuity considerations received in advance including accident & health premium.....	115,859
5. Certificate and contract liabilities not included elsewhere:	
5.1 Interest Maintenance Reserve (IMR).....	228,555
6. General expenses due or accrued.....	75,000
7. Taxes, licenses & fees due or accrued.....	16,172
8. Unearned investment income.....	8,382
9. Miscellaneous liabilities	
9.1 Asset valuation reserve.....	223,094
 TOTAL LIABILITIES.....	11,955,827

10. Unassigned funds.....	6,990,193
 TOTAL.....	18,946,020

HOLY FAMILY SOCIETY - U.S.A.

SUMMARY OF OPERATIONS (ACCRUAL BASIS)

1. Premium and annuity considerations.....	4,319,356
2. Net investment income.....	1,090,297
3. Amortization of Interest Maintenance Reserve	71,877
 TOTAL.....	5,481,530
4. Death Benefits.....	1,387,431
5. Annuity and old age benefits.....	15,864
6. Disability, accident & health benefits.....	446,832
7. Surrender benefits.....	164,691
8. Increase in aggregate reserve for life & health certificates & contracts.....	811,033
9. Commissions on premiums & annuity considerations.....	366,699
10. General insurance expenses & fraternal payments.....	1,824,570
11. Insurance taxes, licenses & fees.....	72,975
12. Increase in loading on and cost of collection in excess of loading on deferred and uncollected premiums.....	60,996
 TOTAL.....	5,151,092

13. Net gain from operations before refunds to members.....	330,438
14. Net gain from operations after refunds to members.....	330,438
15. Net realized capital gains or (losses).....	37,669
16. Net income.....	368,107
 TOTAL.....	368,107

UNASSIGNED FUNDS AND SPECIAL RESERVES ACCOUNT

1. Unassigned funds and special reserves December 31 previous year.....	6,633,669
2. Net income from operations.....	368,107
3. Change in net unrealized capital gain.....	24,680
4. Change in non-admitted and related items.....	(36,264)
5. Change in asset valuation reserve.....	356,524
6. Net change in surplus for the year.....	356,524
7. Surplus December 31, current year.....	6,990,192

FAILURE OF THE ITEMS TO ADD TO THE TOTALS SHOWN IS DUE TO THE DROPPING OF AMOUNTS LESS THAN ONE DOLLAR

VESTI IZ SLOVENIJE

Postopek za potrditev nove vlade pod vodstvom Janeza Drnovška ob sodelovanju SLS blizu konca

V zadnjih dneh so se pred prijavnimi delovnimi telesi parlamenta predstavili kandidati za ministrska mesta v predlagani vladi dr. Janeza Drnovška, ki te predstavitve niso doživeli v sklopu prve predlagane Drnovške vlade. Ta prvi Drnovškov poskus je parlament pač zavrnil, ko je takrat predlagano koalicijsko vlado glasovalo le 45 od vseh 90 poslancev, torej je moral Drnovšek zopet sestaviti koalicijo.

Drnovškova vztrajnost je rodila uspeh, ko mu je uspelo dobiti za poglavito koalicijsko partnerico Slovensko ljudsko stranko, ki ji predseduje Marjan Podobnik. S tem je Drnovšek (ali pa Podobnik) razbil tkm. »pomladno trojčko« (stranke SLS, SDS in SKD so pač do preselitve SLS k LDS imele od vseh treh podpisani sporazum o sodelovanju in vztrajaju pri dosegu vlade, v kateri bi imeli ravno pomladanske stranke večino) in to utegne imeti dolgoročne posledice za slovenski politični prostor.

V Drnovškovi vladi bo imel Podobnik mesto podpredsednika vlade in druge odgovorne funkcije. Sporazum oz. koalicijsko pogodbo, ki sta jo izoblikovali LDS in SLS, ima kar 19 strani teksta. Kot kaže, bo LDS oz. Drnovšek, vlada se naj bi pač predstavila kot sredinska ali malce desnosredinska, popustil pri raznih zadevah, ki sicer zanimajo desne sile. Prva taka naj bi bilo odklonilno reagiranje LDS na pobudo za referendum, na katerem naj bi državljanji Slovenije soglašali s tem, da bi se preprečilo vračanje gozdov Cerkvi in tujcem. Najbolj vneti zagovornik pobude (gl. str. 11) je Zmago Jelinčič, pobudo za referendum sta pa bila voljna podpisati le dva poslanca iz vrst sicer še vedno levičarske LDS.

Se vedno ni informacij o tem, kdo naj bi v zunanjem ministrstvu nasledil dr. Petru Venclov.

Zgoraj: Predsednik SLS Marjan Podobnik odgovarja na novinarska vprašanja v času, ko se je oblikovala koalicijska pogodba med SLS in LDS. Spodaj: novi (in stari) predsednik dr. Janez Drnovšek v času sklepanja pogodbe s SLS. Pri mizi ljubljanski župan in vodilni član LDS dr. Dimitrij Rupel, član pogajalske ekipe.

Slovenski škofje se srečali z Milanom Kučanom — Poročilo o 41. seji SSK

Iz včerajšnjega poročila o seji in srečanju: »Slovenski škofje so se v okviru 41. seje SSK v Ljubljani, dne 24. februarja 1997, srečali s predsednikom države Milanom Kučanom, ki jih je povabil na pogovor in na kosilo v Vilo Podrožnik. Srečanja se je udeležil tudi apostolski nuncij nadškof Edmond Farhat.

Predsednik Kučan je izrazil zadovoljstvo, da so se škofje ob 4. obletnici priznanja samostojnosti SSK ozvali njegovemu vabili. Rimskokatoliška Cerkev v Sloveniji se zdaj - zlasti po papeževem obisku v Sloveniji - spet vrača v javnost, iz katere je bila 50 let izključena. Dejal je, da bolj kakor nerešene težave v odnosu med Cerkvijo in državo boli dejstvo, da se stvari sploh ne urejajo. ...

Nadškof Šuštar, predsednik SSK, se je predsedniku države zahvalil za povabilo in

ocenil, da Cerkev pri državi pogreša politično voljo za reševanje nujnih vprašanj. Konkretno je navedel nerazumljivo odlašanje in nenehno zavlačevanje graditve nunciature v Sloveniji. Cerkev hoče izpolnjevati svoje poslanstvo v našem narodu po poti medsebojnega zaupanja in dialoga. Škof Kramberger je posebej poudaril pomen šolstva in humanistične vzgoje; v tej zvezi je navedel nerešeno vprašanje gimnazije v Mariboru in nove cerkve v Velenju in Celju. Tudi škof Pirih je tožil zaradi neuspešnega dogovarjanja glede lokacije za cerkev v Luciji. Vse odgovorne ustanove bi morale več storiti za družino in zakon, saj naš narod izumira.«

Tudi drugi navzoči škofje so omenili razne konkretne težave. »Predsednik Kučan je odgovoril, da vseh teh vprašanj zdaj ni mogoče rešiti. ... Zavzemal se je za 'civilizacijo ljubezni' in za skupni pogovor.«

Iz Cleveland in okolice

Dobrodeleno kosilo —

To nedeljo sponzorirata društvi KSKJ št. 25 in 162 kosilo v avditoriju sv. Vida. Serviranje bo med 11. dop. in 1. pop. Nakaznice (\$8) boste dobili pri vhodu, Servirali bodo golaž s prikuhami. Prebitek kosila bo pomagalo kriti stroške v zvezi z novimi računalniki za učence farne šole, svoj delež bo v sklopu »matching funds« prispevala tudi sama KSKJ. Pridite!

Sestanek Primorskega kluba —

Primorski klub ima sestanek to nedeljo, 2. marca, ob 3h pop., v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Med drugim bodo izvoljeni štirje novi člani odbora, na voljo bodo nakaznice za Primorski večer (19. aprila). Vedno so dobrodošli tudi novi člani.

»Lilija« ima sejo —

Dramsko društvo Lilija ima svojo redno mesečno sejo v ponedeljek, 3. marca, zvečer ob pol osmilj v Slovenskem domu na Holmes Ave. Člani in članice so naprošeni, da se seje udeleže, ker je na sporednu več važnih zadev.

Popravek —

V »Zahvali« za pok. Olgo Mauser, ki je bila objavljena pretekli teden, je bila storjena neljuba napaka. Ga. Darinka Proctor je hčerke pok. ge. Mauserjeve, g. Garth Proctor pa pokojničin zet. Iskreno se za pomoto opravičujemo.

Spominski dar —

Ga. Olga Kalar, Euclid, O., je darovala \$20 v podporo našemu listu, v spomin na moža Ludvika in sestre Mici. Hvala lepa!

Novi grobovi

Josephine Rezin

Umrla je Josephine Rezin, rojena Rozinka, vdova po Andrewu, mati JoAnn Lampu, Andrewu in že pok. Janice Rogel, 11-krat stara mati, 5-krat prastara mati, sestra Anthonyja, Franka in Williama, več let tajnica društva Dom št. 25 ADZ in zadnja leta članica direktorija ADZ, članica Kluba upokojencev v Nevburgu-Mapple Hts. Pogreb je bil 25. feb. v oskrbi Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. s sv. mašo v cerkvi sv. Monike in pokopom na pokopališču All Saints.

Joseph J. Pryatel

Umrli je 83 let stari Joseph J. Pryatel, mož Josephine (r. Kuznik), oče Jean, Geraldine Lelii, Jacalyn Ropos in že pok. Mary Sintic, 7-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Rose Wronka, Alice Cerjan, Tonyja ter že pok. Henryja, Franka in Gladys. Pogreb je bil 25. feb.

(dalje na str. 15)

Kosilo Slovenske šole —

Slovenska šola pri sv. Vidu vabi na kosilo, ki bo v nedeljo, 9. marca, v avditoriju pri sv. Vidu. Serviranje bo od 11. do 1.30 pop., nakaznice za kurjo ali govejo pečenko (\$10 za odraslo osebo in \$5 za otroka) imajo starši učence farne šole, dobite jih v pisarni AD, na voljo bodo tudi pri vhodu.

Torontska igralska skupina —

V nedeljo, 9. marca pop. ob teh bo v Slovenskem domu na Holmes Avenue nastopila igralska skupina iz Toronto z veseloigro »Kje je meja«. Goštujejo na povabilo Dramskega društva Lilija.

Občni zbor Čitalnice —

V nedeljo, 9. marca pop. ob 1.30 bo občni zbor Slovenske Čitalnice in sicer v Čitalnici v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

Datum koncerta določen —

Fantje na vasi sporočajo, da bo njih že 20. (!) letni koncert 4. oktobra v SND na St. Clair Avenue.

KOLENDAR

(od pričetka aprila dalje)

APRIL

5. — Tabor DSPB priredi spomladanski družabni večer z večerjo in plesom v Slovenskem domu na Holmes Ave.

12. — Pevski zbor Jadran ima spomladanski koncert v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Zivich orkester.

13. — Kr. št. 2 SNPJ ima Super Button Box Bash 16 v SDD na Recherjevi ulici, od 1. do 5. pop.

15. — Izredno: Koncert svetovno znane pianistke Dubravke Tomšič v dvorani Severance Hall v Clevelandu.

19. — Slovenska šola pri sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 6.30 zv.

19. — Primorski klub prireja »Primorski večer« z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

26. — Pevski zbor Zarja ima koncert z večerjo in plesom v SDD na Recher Ave.

27. — Klub upokojencev St. Clair Ave. ima večerjo v SND na St. Clair Ave.

MAJ

3. — MePZ »Emil Adamič« iz Ljubljane ima koncert v SND na St. Clair Ave.

17. — Pevski zbor Korotan poda svoj koncert v farni dvorani sv. Vida. Po koncertu ples.

25. — Društvo SPB Cleveland sponzorira spominsko sv. mašo ob 12. ur pri Lurški Ma-

(dalje na str. 15)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 9 Thursday, February 27, 1997

FRANCI PETRIČ

Komentar

Vrniti vero v človeka

Pred kratkim sem prebral izjavo nekega poljskega jezuita, ki ob analizi položaja Cerkve v pokomunističnih državah Srednje in Vzhodne Evrope pravi med drugim tudi tole: »Morda je bilo za Cerkev pod komunizmom bolje. Stvari so bile bolj jasno opredeljene, črta ločnica med dobrom in zlim je bila ostra. Zdaj je za Cerkev težje, ker se ob vsem drugem sooča z nevarnostjo, da jo bodo ljudje videli kot tisto, kiomejuje njihovo svobodo.« Spremenjene razmere so Cerkev v državah Srednje in Vzhodne Evrope postavile pred popolnoma nove izzive, na katere ni bila pripravljena in jim večkrat iz povsem razumljivih razlogov tudi ni kos. Pod komunizmom je imela Cerkev jasno razvidnega nasprotnika, danes pa se sooča z nejasnostjo, liberalizmom in dvoumnostjo pluralistične družbe. Zato je ruska oporečnica Irina Ratusinska nedavno tega izjavila: »Lažje je trpeti kakor katehizirati.« V spremenjenih okolišinah govoriti o Kristusu in živeti krščansko, ko se npr. srečujemo z izrazito komercializacijo družbe, je veliko bolj zahtevno, kakor se zdi na prvi pogled. O tem nam govoriti tudi izkušnja zahodnega dela Evrope.

Najbrž se zato marsikom ob tolikerih vprašanjih družbe v prehodu, kamor sodi Slovenija, stoji po tistih enoumnih časih, ko smo vsi verni jasno vedeli, kdo je naš nasprotnik. Veliko ljudi, tudi nevernih, je v Cerkvi imeli edini prostor za svobodo govora, za predavanja in diskusije ne le o etičnih, ampak tudi družbenih in političnih vprašanjih. Pod komunizmom je bila Cerkev skorajda edini prostor svobode in pluralizma, ki je pričevala za človekovo dostojanstvo. Spomnimo se samo teoloških tečajev izpred desetih, ali dvajsetih let, ko so so ob nastopih nekaterih »oporečnikov« zgrinjale na Teološko fakulteto množice, ki bi lahko napolnile dve ali tri dvorane. To moralno moč Cerkev so takrat potrjevali številni duhovni poklici, saj je bila Cerkev magnet za mlade in so se lahko identificirali z njo.

Danes je za omenjene države značilno spremenjeno gledanje na Cerkev. V sedmih letih se je, ponekod bolj, drugod manj, zgodil na družbenem področju velik premik za vse. Kot ugotavljajo strokovnjaki, smo prešli iz tradicionalne in pretežno podeželske družbe v sodobno mestno, industrijsko in bolj ali manj porabniško družbo. Za to je značilno razkristjanjenje in opuščanje izrazitih krščanskih znamenj. Na to pa se ne znamo ali pa tudi ne zmoremo, ker smo pač le otroci svojega časa, pravilno odzvati. Večkrat se zdi, kakor da smo še vedno evforični zaradi padca velikega nasprotnika, ne računamo pa s tem, kaj nas čaka naslednji dan. Kot je dejal Tacit: »Najbolj srečen dan po padcu tirana je prvi.«

Čas pa je šel naprej in če poslušamo papeževe poudarke, ki jih je povedal v posameznih državah Srednje in Vzhodne Evrope, bomo morda odkrili tudi nekaj tistega, kar potrebujemo kristjani v novih razmerah in novih časih. Prva dežela, ki jo je po padcu berlinskega zidu (simbol za padec komunizma) obiskal, je bila Češkoslovaška leta 1990. Takrat je poudaril, da »je združena Evropa na doseg roke«. To prvo nadvušenje pa je ob spoznanju, da so globoki gospodarski in družbeni problemi ostali. Zahodna Evropa pa sebično stoji ob strani, že zaznati v papeževih govorih na Poljskem in Madžarskem leta 1991, ko poudarja, da »svoboda ne reši vseh problemov«. Na Poljskem poudari, da je »preteklost lahko odskčna deska za prihodnost«. Na Madžarskem pa že svari,

PRI »LILILI« IGRAJO!

CLEVELAND, O. — Moj dobri priatelj, na katerega besedo se rad zanesem, me sreča na cesti in mi ves navdušen pravi, »Fant, pomlad je tu!« Jaz sem ga seveda malo debelo pogledal, kajti »fant« se mi ne prileže več, saj je od mojih »fantovskih« let že precej vode izteklo v morje. Pa sem bil kar tih — če je njemu »fant« prav, je meni tudi. Le to me je zanimalo, kako on to ve, da je pomlad tu. Po vremenu sodeč prav nič ne izgleda, da bi bila pomlad že tu. Na moje vprašanje, kako on to ve, mi je dejal: »Kar v Ameriško Domovino poglej!«

Res sva šla gledat v časopis in tam je na drugi strani stalno črno na belem »KJE JE MEJA« and da bo to igra v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

Pa sem se obrnil k prijatelju in mu dejal, da piše, da bodo pri LILILI igrali in pa kaj ima to s pomladjo za opraviti? »Ja, kaj ne veš, ko pri LILILI igrajo, ni daleč do pomladji?« mi je dejal. Pritisiti sem mu moral, da je to res in obenem sem mu moral obljudbiti, da pride na igro. Pojasnil mi je še, da bodo to pot igro uprizorili torontski igralci iz Kanade. No, te poznam, saj so že parkrat nastopili na LILIJINEM odru.

Tako, vidite, vsa stvar mi je bila tako lepo pojasnjena, seveda treba jo je pravilno vzeti v roke, kot se reče. Da pa ne bom sam sedel v dvorani, Vas vse prav lepo vabim, da pridev v nedeljo, 9. marca, ob treh popoldne na Holmes Ave., kjer nam bodo Kanadčani predstavili veseloigro s petjem »Kje je meja«. Še to naj Vam povem, da isti dan priepla Slovenska šola pri sv. Vidu svoje vsakoletno kosilo. Tako greste lahko tja na kosilo, potem pa na Holmes Ave. in boste polni »telesne« in »kulturne« hrane.

Torej na svidenje v nedeljo, 9. marca, pri kosilu in na igri. Dober tek!

ma in so se v Sloveniji čudili, kako razvita je bila ta slovenska skupnost tako daleč od matične domovine. Priznati so morali, da jih ta emigracija v marsičem celo prekaša kot, na primer, v lepi slovenščini, v ljubezni do svojega materinega jezika in do slovenske kulture, poleg še drugega.

Ko smo se pred nekaj meseci o vsem tem pogovarjali, je pada misel, kaj če bi šli tja pogledati! Za to idejo je bil zelo navdušen Rev. Franci Urbanič, ki večkrat pride sem na obisk k svojemu stricu. Rev. Urbanija deluje kot župnik v zelo veliki argentinski fari v Velikem Buenos Airesu. Takoj nam je obljudil vso pomoč pri organiziranju tega »izleta« na južno poloblo.

Seveda je bilo treba izbrati pravi čas, da bi ne bilo preveč vroče in ne preveč mraza, kajti tudi tam je včasih precej mrzlo. Zmenili smo se za mesec oktober. Vreme bi bilo takrat podobno našemu. Zaenkrat imamo v načrtih obiskati Buenos Aires in si ogledati mesto, vse slovenske domove - vseh jih je sedem po številu -, potem bi si ogledali tudi letoviško mesto Mar del Plata, morda tudi Miramar, saj tudi tam je nekaj Slovencev.

Lahko bi si ogledali Barloche ali argentinsko Švico, kot rečemo, morda bi poleteli še v Mendozo in pa Cordobo, če bo čas. Seveda videti moramo tudi Lujan, to je argentinska božja pot, kjer ima v tamkajšnji cerkvi svoj prostor tudi naša Marija iz Brezij.

Tako nekako bi bil organiziran ta naš »izlet«. Seveda pa bi radi slišali še morda kaj drugih pripomb ali nasvetov. Če ste zainteresirani za to potovanje prosimo, pokljite F. Gaser na tel. štev. 381-2602, ali pa J. Nemeč na tel. štev. 541-7243.

Ker bi radi vedeli približno na število izletnikov, da bi po tem lahko ugotovili za ceno tega potovanja, bi prosili, da se čimpreje o tem odločite in sicer vsaj do konca maja, in nas pokličete. Več nas bo, ceneje bo—in še bolj luštno!

V pričakovanju vašega skorajnjega klica, vsem prav lep pozdrav!

F.G.

Čas je, da gremo malo na obiske!

CLEVELAND, O. - Sedaj, ko so volitve in izbira nove vlade v Sloveniji že mimo, je čas, da posvetimo našo pozornost na kaj drugega. Pred volitvami in po volitvah je bilo veliko slišati o naših rojakih iz Argentine. Kako zvesto sledijo vsem dogajanjem v domovini in kako so se nekateri za stalno naselili v Sloveniji, četudi niso bili rojeni tam. A v srce so jim vlili ljubezen do domovine gotovo njihovi starši, ki so se tja umaknili pred brezbožnim komunizmom.

Kot vemo, so si tam uredili svoje novo življenje, a niso pozabili, odkod so prišli. Ljubezen do slovenske zemlje, njene kulture, njihovega maternega jezika, jih je gnala, da so začeli ustanavljati svoje kulturne domove po vseh krajih Velikega Buenos Airesa. Ustanavljali so slovenske šole, pevske zborne, igralske skupine, fantovska in dekliška društva itd.

Vse so njihovo delo je prišlo na dan sedaj, ko se je Slovenija odresla komunističnega jar-

Izpod zvona Sv. Marije Vnebovzete

CLEVELAND, O. — Že kar nekaj tednov je odšlo v večnost, ne da bi se kdo oglasil in napisal, kako teče naše življenje.

Na prvi petek v februarju, ko so bile molitve za članice Oltarnega društva v naši župnijski cerkvi, se je zbrala kar lepa skupina članic pred Najsvetejšim in smo iskreno molile za našo župnijo. Po molitvah je bil sestanek, ki je bil bolj skromno obiskan, brez velikega razpravljanja, je bil hitro zaključen.

Letos smo hitro dospeli v postni čas. Vsako nedeljo imamo v naši cerkvi Križev pot ob drugi uri v slovenščini, na koncu pa prejmemo še blagoslov. V collinwoodski okolici je v postnem času vsak ponedeljek v drugi župnijski sv. maša z nagovorom, nato pa srečanje v župnijski ali šolski dvorani. Naslednji ponedeljek, 3. marca, bo tudi v naši cerkvi sv. maša z nagovorom in nato srečanje v šolski dvorani, kar se prične ob 7. uri zvečer. Pridite! Faranke pa ste naprošene za domače pecivo.

Prihodnja nedelja je zopet prva v mesecu, nedelja Oltarnega društva. Ob deseti uri se bomo zbrale k sv. maši in prejeli sv. obhajilo, ob pol dveh pa bomo zopet zbrane pred oltarjem za molitveno uro. Ob dveh bo Križev pot in blagoslov, nato se bomo pa podale v šolsko sobo za sestanke, kjer se bomo pogovorile o tekočih zadevah. Drage sestre, pridite, da skupno prejmemmo Jezusa in Ga počastimo v Presv. Rešnjem Telesu ter se pripravimo na bližnje praznike.

Lavriševa

da »lahko preteklost postane naša past«. Na Hrvaškem leta 1994 povabi k spravi med narodi, saj se je izkazalo, da je padec komunizma sprožil val nasilja in obračunavanj, ki so bila dolga leta zatajvana. Na Poljskem, Češkem in Slovaškem leta 1995 papež poziva Cerkev v teh državah, naj prosi odpuščanja za hudo, ki je bilo v njenem imenu narejeno, in tudi sam prosi odpuščanja. V Sloveniji ob obsodbi fašizma, nacizma in komunizma opozori na nevarnost, da bi »na izpraznjeno mesto prejšnje ideologije prišla ideologija neobrzanega liberalizma«. Cerkev in predvsem njenim vidnim nosilcem pa nalaga dolžnost: »V sedanje napore za materialno in moralno obnovo vaše dežele vtišnite znamenje zaupanja in optimizma.«

(nadaljevanje na str. 12)

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Visit Our Slovene American
Auto Repair Shop!
**NOTTINGHAM AUTO
BODY & FRAME**
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

Ustaviti vračanje gozdov Cerkvi in tujcem preko referendumu

Referendum po daljši poti

Nekateri v Sloveniji želijo na vsak način preprečiti, da bi bili gozdovi vrnjeni nekdanjim lastnikom. Tu gre predvsem za nekdanje lastnike oz. njih potomce, ki so tuji, in katoliški Cerkvi. Da bi vračanje preprečili, je nastala pobuda, da naj bi državljanji Slovenije preko referendumu glasovali, ali soglašajo s prepovedjo takšnega vračanja. O tej zadevi in kako danes stoji, poroča pričujoči članek, posnet na Internetu in izpod peresa Jožice Hribar.

— Ur. AD

Ljubljana, 26.2. — Poslancu Slovenske nacionalne stranke Zmagu Jelinčiču med poslanskimi kolegi ni uspelo zbrati 30 podpisov, s katerimi bi podkrepil zahtevo po predhodnem zakonodajnem referendumu za spremembo zakona o denacionalizaciji. Zato sta se včeraj z Janezom Černačem, avtorjem pravtne zamisli o tem, da se državljanje na referendumu vpraša, kaj menijo o vračanju slovenskih gozdov nekdanjim tujim veleposestnikom in Cerkvi, dogovorila, da bosta skušala zbrati 40.000 podpisov za razpis referendumu.

Mag. Janez Černač iz Kočevja je konec januarja vložil pobudo za razpis predhodnega zakonodajnega referendumu, na katerem naj bi se polnoletni državljanji Slovenije odločili o vračanju ali nevračanju gozdov tujcem in Cerkvi. Ker Černač svojega predloga ni vezal na konkretni zakon v parlamentarni proceduri, so mu v državnem zboru svetovali, naj svoj predlog ustrezno dopolni ali naj se poveže s predlagatelji sprememb zakona o denacionalizaciji (Igor Bavčar in skupina poslancev prejšnjega sklica).

Minuli teden pa je Černačovo idejo skušal uresničiti Zmag Jelinčič in zbrati podpise 30 poslancev, ki lahko po zakonu prav tako zahtevajo razpis re-

ferenduma, s čemer bi se postopek bistveno skrajšal. Jelinčič pa se je očitno uštel, saj je uspel zbrati le 20 poslanskih podpisov. Njegov predlog so namreč podpisali vsi trije člani Slovenske nacionalne stranke, vsi poslanci Desusa, poslanci Združene liste socialnih demokratov (razen kočevega župana Janka Vebra, ki se ne strinja s spremembou državnih gozdov v narodne parke) ter poslanca LDS Jožef Školč in Jožef Špindler. Predloga pa niso podpisali drugi poslanci LDS, na katere je Jelinčič računal.

Na včerajšnjem pogovoru pa sta Jelinčič in Černač uskladila svoja stališča in se odločila, da se skupaj lotita zbiranja 40.000 podpisov za razpis referendumu. Kot je povedal Janez Černač, »ima to tudi svojo prednost, saj bi šla pobuda za referendum s poslanskimi podpisi prav gotovo veliko bolj neopazno mimo ljudi«. Po Černačevih besedah so v času, odkar je aktualna ideja o referendumu, ugotovili, da je zanimanje med ljudmi izredno veliko, zbiranje podpisov pa bodo skušali izpeljati z minimalnimi stroški. Pri tem naj bi jim pomagale številne nevladne organizacije in sindikati, ki podpirajo njihovo zamisel in bodo zbirali podpise med svojimi člani in simpatizerji.

Iz referendumskega vprašanja so izločili opredelitev, naj bi gozdovi postali narodni parki, ker »se referendum nanaša na zakon o denacionalizaciji, zato opredelitev gozdov kot narodnih parkov ne sodi v ta zakon,« je povedal Janez Černač, ki tudi meni, da je referendum v bistvu podpora Bavčarjevemu predlogu za spremembo zakona o denacionalizaciji, rezultati pa bodo za državni zbor obvezujoči.

Zmag Jelinčič nejevolje radi premajhnega števila poslanskih podpisov včeraj sploh

ARGENTINSKA PREDSEDNIŠKA PALAČA ROŽNATE BARVE — Gotovo se bodo mnogi zanimali za skupinsko potovanje v Argentino oktobra, o tem pač teče beseda na str. 10 današnje AD. Ob vsem zanimanju za delovanje tamkajšnje slovenske skupnosti in njenih domov in cerkva, bo verjetno tudi čas za ogled samih argentinskih zanimivosti. Med temi pa bo morda obisk argentinske predsedniške palače, tkm. Caso Rosado, ki so jo zgradili leta 1887. Predsedniki so v državi pomembni ljudje, saj je Argentina (kot so ZDA) predsedniška zvezna republika. Z znamenitega balkona te stavbe so govorili ljudstvu številni predsedniki, med njimi je bil tudi general in diktator Juan Domingo Peron.

ni skrival, »bližnjica, na katero smo upali z zbiranjem 30 podpisov poslancev, torej ni uspela, zato gremo po drugi poti«. Nekoliko so preoblikovali tudi referendumsko vprašanje, ki naj bi vsebovalo štiri alinee, saj bodo volilce vprašali, ali so za to, da se z zakonskimi spremembami določi, da se lastnina fevdalnega izvora sploh ne vrne in da nekdanjim veleposestnikom tudi ne pripada nobena odškodnina, ali so za to, da se veleposest drugega izvora vrača do velikosti 800 hektarjev - pri tem gre za nekaj slovenskih kmetov, pretežno s Koroške, ki imajo v lasti večje površine, ali so za to, da se Cerkvi ne vrne posest, ki je večja od 1000 hektarjev, in ali se strinjajo s predlogom, da vsi ostali gozdovi postanejo javni in jih ni mogoče odtujiti oziroma prodati.

Zmag Jelinčič napoveduje, da bo v pondeljek (t.j. 3. marca) predsedniku DZ Janezu Podobniku izročil pobudo z 200 podpisov za razpis referendumu. Po poslovniku mora predsednik DZ v treh dneh razpisati rok, v katerem bodo zbirali podpise. Jelinčič je dejal, da bodo prosili za 60-dnevni rok. O izidu referendumu seveda ne dvomita niti Jelinčič niti Černač.

MALI OGLASI

Za vsa električna popravila
in preglede napeljav, pokličite
J & J Electric na **486-5318** ali
481-7432. FHA Inspections,
Insured, State Licensed
Seniors: 10% Discount!

(9-12)

FOR RENT

4 rooms, up, with garage. E.
52 St. No deposit. Call **881-
8709**.

Strankarsko sporočilo za javnost...

— Informacija SDS —

(Poslano po faksu k AD 21. feb. pop.) — 17. februarja sta mandatar za sestavo nove slovenske vlade dr. Janez Drnovšek (Liberalna demokracija Slovenije, LDS) in Marjan Podobnik (Slovenska ljudska stranka, SLS) podpisala sporazum o sodelovanju njunih strank v novi vladi. Tako je vzpostavljena nova strateška os LDS-SLS, ki jo bo podprlo še pet poslancev Desusa (Demokratična stranka upokojencev), satelitske stranke nekdanjih komunistov.

Desus je bil še do pred kratkim del Združene liste (nekdanji komunisti), ki je tudi finančno podprla volilno kampanjo Desusa na lokalnih volitvah 1994. Na državnozborskih volitvah leta 1996 je Desus sicer nastopil samostojno, vendar le zato, da je pobral čimveč upokojenskih glasov.

Koalicija pogodba med SLS in LDS kaže, da sta se stranki izognili vsem spornim programskim vprašanjem, v katerih so njuna stališča različna. Razdelitev ministrskih resorjev v razmerju 10 (LDS), 9 (SLS) in 1 (Desus) pa navaja k misli, da bo SLS v vladni koaliciji igrala podrejeno vlogo. To še utrjuje dejstvo, da SLS v sporazumu z LDS ni izposlovala skoraj nobenega od po-

membrijih ministerstev.

Če bo predlog vlade - predvidoma prihodnji (ta) teden - v slovenskem parlamentu potrjen, bodo v opoziciji ostale naslednje stranke: Slovenski krščanski demokrati (SKD), Sociodemokratska stranka Slovenije (SDS), Združeni lista (nekdanji komunisti) in Slovenska nacionalna stranka (SNS). Ob dejstvu, da bo Združena lista, pa tudi SNS, predvsem glasovalna rezerva LDS, bo opozicija ob takšnem razmerju sil v slovenskem parlamentu šibka.

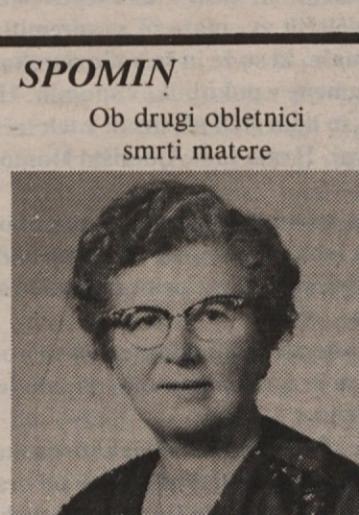
V javnosti vstop SLS v koalicijo z LDS in Desusom močno odmeva, zlasti med tistim delom volilcev, ki je volil t.i. stranke slovenske pomlad, SLS, SKD in SDS. Gre za večinski del na novembriških volitvah opredeljenih volilcev, ki je še posebej razočaran zaradi dejstva, da je SLS prelomila sporazum o sodelovanju, ki so ga omenjene tri stranke podpisale po volitvah.

V SKD in SDS so opozorili na enostransko in moralno spornost ravnanja SLS in pozvali sedanjega predsednika Državnega zbora (parlamenta) g. Janeza Podobnika (SLS), da odstopi, saj je bil izvoljen kot skupni kandidat strank slovenske pomlad.

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

*V miru božjem zdaj počivata
dragia nepozabna nam.
V nebesih rajske srečo uživata
do snidenja na vekomaj.*

Žalujoči:
Ivan - sin
Doroteja Babič - hčerka (Slovenija)
z družinama
ter ostalo sorodstvo
Richmond Heights, Ohio 27. februar 1997

Sodno farso naj bi končalo sodišče ali pa tožilstvo v Novi Gorici

Vrhovno sodišče Slovenije je razveljavilo sodbo zoper duhovnike, obsojene na tolminskem procesu 1952

Marjan Drobež

Trst/Gorica — Sodni proces, ki je od 13. do 19. marca 1952 potekal v Tolminu proti nekaterim duhovnikom, bogoslovu iz Livka in organistu iz Kobarida, je turobno odmeval v tedanji slovenski in tudi tuji javnosti. Obtoženci naj bi se ukvarjali z vohunstvom in drugimi dejavnostmi proti obstoječi državni ureditvi, pri čemer naj bi bili iz obveščevalnih razlogov povezani tudi s Sv. sedežem in s tedanjem Slovensko demokratsko zvezo v Gorici. Sodna obravnavna je trajala do 19. marca, ko je bila sodba razglašena.

Na razne zaporne kazni so bili obsojeni Ivan Kobal, župnik v Kobaridu, Ludvik Sturm, organist v Kobaridu, Ljubo Marc, župnik v Drežnici, Ivan Hlad, župnik v Logu pod Mangrtom, bogoslovec Stanislav Sivec, zdaj župnik v Bovcu, Karel Klinkon, župnik na Libušjem, in Robert Zadnik, kaplan v Solkanu. Od vseh sta živa le še Ljubo Marc in Stanislav Sivec.

Sodna farsa, ki jo je uprizorilo sodišče v Tolminu, formalno-pravno še traja, a se bliža koncu. Župnik Ljubo Marc je namreč prek svoje pravne zastopnice, odvetnice Jane Mazi iz Ljubljane, dosegel, da je Vrhovno sodišče Slovenije sodbo Okrožnega sodišča v Tolminu, ki jo je potrdilo tudi tedanje Vrhovno sodišče LRS, razveljavilo ter je celotno zadevo poslalo v novo sojenje Okrožnemu sodišču v Novi Gorici.

Sodni senat v Ljubljani je po uradni dolžnosti poleg za Ljuba Marca sodbe razveljavil tudi za njegove soobtožence. S tem je ugodil zahtevi omenjene odvetnice za varstvo zakonitosti.

Zanimivo je, kako je Vrhovno sodišče utemeljilo sklep o razveljavitvi procesa. Senat vrhovnih sodnikov je namreč ugotovil, da so bili na sodni obravnavi bistveno kršene dolčbe kazenskega postopka, saj dejanje, za katerega je bil spoznan za krivega Ljubo Marc, tudi če bi ga storil, ni bilo kaznivo.

V obtožnici in obsodbah niso navedene bistvene podrobnosti dejanj, ki naj bi jih zakrivili obtoženci. V izreku

pravnomočne sodbe iz marca leta 1952 sploh ni konkretno navedeno, kakšne zaupne podatke vojaškega in gospodarskega značaja naj bi obsojeni izbrali in pošiljali prek meje.

Nadalje tudi ni bilo navedeno, kdaj in kje naj bi obsojeni razširjali sovražno propagando proti obstoječemu družbenemu redu v Jugoslaviji. Tudi po določilih tedanjega kazenskega zakonika bi morala biti v sodbi vsebovana čas in kraj storitev kaznivega dejanja.

Opisana pa tudi ni vsebina časnika *Demokracija*, katerega naj bi obsojeni razširjali z namenom sovražne propagande. V izreku sodbe iz marca 1952 je sicer *Demokracija* imenovana za sovražen časopis, vendar pa v utemeljitvah pravnomočne sodbe ni obrazloženo, zakaj naj bi bil sovražen.

Sodba je bila skratka razveljavljena tudi zaradi kršitev kazenskega postopka, pri čemer je bil izredk sodbe nerazumljiv, razlogi za obsodbo pa neopredeljeni.

Sodni spis se je »izgubil«

Tolminski proces proti duhovnikom ima poleg pravnih tudi pomembne politične razsežnosti. Pomenil je enega izmed vrhov represije proti tistim okoljem in ljudem, ki so mislili »drugače«, kot pa je to zahteval tedanji režim. Podrobnosti o procesu je tedanje tolminski župnik Anton Štrancar opisal v svojem dnevniku, ki obsega 10 strani rokopisa. Hrani ga na svojem sedanjem službenem mestu v Podnansusu.

Župnik Ljubo Marc je sodno obravnavo opisal v svoji knjigi *Crepinje*, ki jo je izdala Mohorjeva družba v Gorici. O tolminskem procesu piše tudi župnik Joško Kragelj v knjigi *Moje celice*. Le-ta je bil v Tolminu sicer obsojen na smrt, a je bil pozneje pomiloščen.

Marc je razveljavitev sodbe iz procesa v Tolminu, na katerem je bil obsojen, ocenil z upanjem, da v Novi Gorici ne bo nove sodne obravnave, »ker bi bilo to v neodvisni slovenski državi nekaj nezaslišnega«.

Za popolno razveljavitev tolminskega procesa bi bila namreč potrebna najkasnejša čez nekaj mesecev nova sodna

obravnavna pred Okrožnim sodiščem v Novi Gorici ali pa bi moral pristojno Državno tožilstvo v Novi Gorici tožbo proti tedanjim obtožencem kmalu umakniti. Zvedeli smo, da se je celoten sodni spis iz Tolmina »izgubil«, o tej sodni obravnavi pa so opisane bistvene podrobnosti tudi v knjigi *Bili so Čedermaci*, ki je izšla pred kratkim.

O političnem značaju in montiranosti duhovniških procesov priča tudi takratni preiskovalec Zdenko Roter. Prepričan je, »da so bile kazni, zlasti ko je šlo za t.i. tolminski proces, izredno visoke, poleg tega pa bi današnji pogled v pravni potek teh procesov naj-

verjetne pokazal prenekate-ro pomanjkljivost, ki ne bi zdržala preizkusa zahtev mednarodnega prava, predvsem tisti del, ki se je nanašal na vprašanja obrambe obtožencev.«

Najpozneje čez nekaj mesecev - verjetno z umikom tožbe iz l. 1951 - bo postal tolminski sodni proces tudi formalno-pravno ničen, tedanji obtožen-

ci pa oproščeni vsake krivde. Velika sodna farša pa bo seveda postala del slovenske novejše zgodovine in eden izmed dokazov temnega in nasilnega obdobja, ki smo ga doživljali od l. 1945 in vse do osamosvojitve Slovenije.

NOVI GLAS
23. feb. 1997

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

ZAHVALA IN TRAJEN SPOMIN

Z žalostjo v srcu naznajamo, da se je na prvi petek v letu 1997, 3. januarja, preselil v večno domovino naš dragi soprog, oče, stari oče, brat in stric.

1925.

1997.

MIROSLAV CELESTINA

Pokojni je bil rojen 25. aprila 1925. v Zavinah pri Kisovcu, Slovenija. Zgodnjo mladost je prežival doma na kmetiji. Vojna vihra ga je l. 1942. odtrgal od ljubih staršev, ko je bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko. Po ujetništvu v Franciji, se je l. 1948. iz Italije preselil v Argentino, l. 1954. je srečno prispel v Združene države.

Pokojni je bil član Slovenske pristave, Pristavskih upokojencev, Lilijs, KSKJ, Misijonske Znamkarske Akcije in Društva Najsvetješega Imena Jezusovega pri Sv. Mariji Vnebovzetju, kjer je bil faran 32 let.

Pogreb je bil na praznik Sv. Treh Kraljev 6. januarja iz Dan Cosic pogrebnega zavoda v cerkev Sv. Marije Vnebovzetje, kjer je bila darovana sv. maša za pokoj njegove duše z vsemi obredi za pokojne. Nato je bilo njegovo truplo prepeljano na pokopališče Vernih duš in položeno k večnemu počitku.

Iskrena zahvala g. župniku Janezu Kumšetu za vso duhovno skrb, obiske v bolnici in na domu, za molitev rožnega venca v pogrebnem zavodu, za sv. mašo v cerkvi in spremstvo ter zadnje molitve na pokopališču. G. Jožetu Černetu za prinašanje sv. obhajila na dom v času bolezni in sv. mašo na zadnji petek v preteklem letu popoldne. G. Jožetu Božnarju za molitev v pogrebnem zavodu na dan pogreba in somaševanje pri pogrebski sv. maši. Bog plačaj tudi g. Pavletu Krajiniku in Viktorju Tomcu za somaševanje pri pogrebski sv. maši; društvu Imena Jezusovega za lepo udeležbo pri molitvi rožnega venca v pogrebnem zavodu in pri pogrebski sv. maši, kakor tudi Pristavskim upokojencem in KSKJ za vse molitve in udeležbo pogreba. Tudi s. Nini in številnim prijateljem, za obiske v bolnici in na domu za časa bolezni.

Iskrena zahvala g. organistu Rudiju Knezu, Janezu Sršenu, pevcem od Sv. Vida, Fantom na vasi, za petje v pogrebnem zavodu in pri sv. maši.

Našo najtoplejšo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v tako lepem številu prišli pokropiti in moliti pokojnikovi krsti, vsi, ki ste se udeležili sv. maše in pospremili pokojnega na zadnji poti. Vsem iskrena hvala za darove za sv. maše, ki so že in še bodo darovane za pokoj in mir umrlega. Vsem hvala, ki ste darovali v dobre namene v pokojnikov spomin. Hvala tudi za vse cvetje, ki je bilo položeno h krsti. Hvala vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh, tako sorodnikom in prijateljem. Bog vsem stotero povrni. Hvala tudi Ameriški Domovini za objavo osmrtnice in govora sina v cerkvi ob krsti.

Bog povrni g. Ivanu Hauptmanu za snemanje v cerkvi in na pokopališču, da imamo lep spomin, naši sorodniki v Sloveniji so pa lahko spremljali strica na zadnji poti.

Hvala Julki Zalar in njenim pomočnicam, za vse pripravljeno hrano po pogrebu v Slovenski dvorani ter vsem za prineseno pecivo.

Hvala pogrebnemu zavodu Dan Cosic za vso naklonjenost in vodstvo pogreba.

Poslali smo zahvalne kartice, če pa se je zgodila pomota, da kdo je ni dobil, naj oprosti in naj bo ta zahvala posebej njemu namenjena.

Ljubi Miro, ati, stari ata, brat, stric, Bog Ti ni dal dočakati visoke starosti, zelo radi bi Te še imeli med seboj. Z boleznijo Te je počasi pripravljal na ločitev od dragih in za srečanje pri Ježusu in Mariji v lepšem in srečnem življenju. Za Tvojo ljubezen in skrb, naj Ti bo Bog bogat plačnik. Mi Te bomo ohranili v naših srcih v najlepšem spominu, dokler se ne srečamo v večni domovini.

*V miru božjem počivaj,
v nebesih rajsko srečo uživaj.*

Tvoji žalujoci: žena Mari
sinovi: Peter, Jože, Marko, Andrej, Charlie in Tomaž
iščerka: MaryAnn
snahe: Barbie, Terri, Joanne, Annette, Traci
zet: Erik Krevh
sestri: Marija in Milka
11 vnukov in vnukinj ter ostalo sorodstvo v Ameriki, Kanadi in Sloveniji.

Vrniti vero v človeka

(nadaljevanje s str. 10)

Pri nas in tudi drugod v pokomunističnih družbah se Cerkev predstavlja kot tista, ki se vse bolj institucionalizira in postaja sami sebi namen. Temu naj bi, kakor predstavljajo nasprotniki Cerkve, služile tudi zahteve za vračanje premoženja, prodor v medijski svet in prizadevanje za državno podporo cerkvenih izobraževalnih in dobrodelenih ustanov. Vemo, zakaj tako govorjene. Ker ji hočejo njeni nasprotniki s tem vzeti kredibilnost. Cerkev si mora zato prizadevati za to, da ljudem novega tisočletja po padcu totalitarizmov 20. stoletja vrne vero v človeka in njegovo dostojanstvo. Če je bilo namreč po francoski revoluciji težje verovati v Boga, je po padcu komunizma težje verjeti v človeka.

DRUŽINA
23. februarja 1997

KANADSKA DOMOVINA

Naše življenje v Torontu...

Od Zahvalne nedelje naprej se je pri nas v Torontu marsikaj zanimivega zgodilo!

Na Misijonsko nedeljo v oktobru je tombola pri Mariji Pomagaj zbrala čez 16 tisoč dolarjev za slovenske misijonarje. Pri tej akciji sodelujejo župljeni obeh župnij.

Vsaletni bazar v Domu Lipa je spet koristna prilika za dobra dela in pomoč tej slovenski ustanovi.

Koncem oktobra so člani Slovenskega letovišča na občnem zboru pri Brezmadežni pregledali delo leta 1996 in ugotovili, da je vse v redu. Sedanji predsednik John Kuri ml. ima za izboljšanje letovišča mnogo zaslug in zaupanje letoviščarjev, s katerimi bo v bodoče izpeljal še nove načrte.

November je čas banketov in srečanj z znanci: Dom Lipa, Simon Gregorčič, Večerni Zvon, Holiday Gardens itd.

Zazvonilo je z velikim zvonom: 35-LETNICA župnije Brezmadežne! Misijon z vodilom »Da bi imeli življenje...« od 15. do 27. novembra je prebudil mlačne, zaspene duše. Misijonarja Tomaž Podobnik in Peter Žakelj sta odlično opravila svoje delo. Kljub bojazni za neuspeh, je ob koncu misijona vsa župnija slovesno zapela hvalnico Bogu. Izreden obisk mladine (slovenska šola, skavti, plesne skupine, Apostolski krožek) je bil poseben blagoslov.

P. Tomaž Podobnik je potem še vodil duhovno pripravo za praznike pri Mariji Pomagaj. K spovednici je pripeljala znatno število vernikov.

Sv. Miklavž z angelci in parljci je spet obiskal našo mladino pri obeh cerkvah, ki ga razveseli s petjem, igro in instrumenti.

Prižgali smo Adventno sveče in pričakovali božič. Večerna družinska polnočnica je vedno posebno doživetje. Mladinske žive jaslice ustvarjajo počitno razpoloženje Sveti noči, da za hip utihne šum sveta in zaslutimo mir božji, ki je v preprostem, vernem srcu doma. In potem slovesno petje vse božične dni... Koncert božičnih pesmi, ki ga je v cerkvi Marije Pomagaj priredil avstrijski zbor Edelweiss, je pa dvignil naše misli k veliki družini kristjanov, ki so z nami slavili Odrešenikovo rojstvo.

Med kulturne dogodke spaša igra »Kje je meja«. Slovenska igralska skupina Toronto je pripravila za nastope po slovenskih dvoranah od oktobra lanskega leta do aprila letosnjega (op. ur. AD: dne 9. marca bo predstava v Slovenskem domu na Holmes Ave. v Clevelandu).

Pred božičem je pri Mariji Pomagaj razstavljal slike umetnika Nežka Škulj Petek,

ki je znana v torontskih umetniških krogih.

Dne 26. januarja so mladina in cerkveni pevci župnije Marije Pomagaj s pestrim zabavnim programom nastopili v Domu Lipa in želi lep uspeh.

In potem je prišel pust... Z maškarami in z imenom »Valentine Dance« ga je Slovensko letovišče praznovalo 8. februarja pri Brezmadežni, Slovenski dom za svojo 34. obletnico obstoja pa v dvorani na Manning Ave. 15. februarja. Obisk izredno številna udeležba.

Vmes pa odhajajo in se od te revne Zemlje poslavljajo naši domači, znanci in prijatelji:

26. oktobra s. Miranda Ana Kavčič od Marijinih sester, neutrudna delavka za božje kraljestvo na zemlji,

21. decembra Jože Osana, dolgoletni organist pri Brezmadežni, glasbenik in skladatelj, učitelj glasbe in umetnik na klavirju in orglah.

V januarju so dokončali svojo življenjsko pot:

Aleksander Koželj, dolgoletni član Slovenskega gledališča in zvest župljan Brezmadežne, dr. Vojko Bratina, znanstvenik svetovnega slovesa, Dušan Klemenčič, dolgoletni pevovodja pri Mariji Pomagaj, bivši upravnik Slovenske hranilnice in posojilnice J.E. Krek. Naj mirno počivajo v kanadski zemlji. Naj jim Bog obilno plača za vsa njihova dobra dela!

+ Dr. Vojmir Bratina

Dne 18. januarja se je v Torontu po dolgi in težki bolezni ustavilo srce učenega znanstvenika, zavednega Slovenca, ljubitelja umetnosti in zvestega člana župnijske skupnosti pri Mariji Pomagaj dr. Vojku Bratinu.

Pokojni je bil rojen 21. februarja 1916 v Šturjah pri Ajdovščini na Primorskem. Oče je bil profesor slavist, mati pa učiteljica. Po prvi svetovni vojni se je družina izselila v Ljubljano. Tu je Vojko končal klasično gimnazijo. Njegovi učitelji so bili znani kulturni ustvarjalci Anton Sovre, Božidar Jakac, Ivan Pregelj, Mirko Rupelj.

Na ljubljanski in zagrebški univerzi si je zaslužil diplomo strojnega in rudarskega inženirja.

Po vojni, l. 1945, ga je val begunstva zanesel v Bologno, kjer je postal prijatelj in svetovalec mnogim slovenskim univerzitetnim študentom, ki so se rešili pred komunistično revolucijo. V Bologni je v letih 1945 do 1947 študiral kemijo, občudoval in užival lepote gora, italijansko umetnost v

cerkvah in muzejih. To so bila — kot je sam omenil — njegova najbolj brezskrbna leta.

Leta 1948 se je naselil v Torontu. Na torontski univerzi (1951—1954) je dosegel čast doktorja iz fizike.

Postal je znan strokovnjak v mednarodnem znanstvenem svetu, pisal razprave, ki so dosegle celo francosko Akademijo znanosti v Parizu. Kot iskan predavatelj je prepotoval Kanado, Združene države, Evropo. Njegovo ime je v mnogih znanstvenih revijah.

Dr. Bratina je kot visoko kvalificirani znanstvenik več kot 25 let deloval pri Ontario Research Foundation na področju fizike kovin. Leta 1978 mu je torontska univerza ponudila službo z naslovom profesorja. Predaval je diplomirancem, ki se pripravljajo za doktorate (M.S. in Ph.D. študenti) do leta 1993.

Njegov izreden razum se je znašel celo na robu medicine - biološko in medicinsko inženirstvo, ortopedski implant.

Stiki s Slovenijo in njenimi znanstveniki? Velikokrat je obiskal ljubljansko Univerzo, posebno Metalurški inštitut, in tam predaval. Imel je krog znancev prijateljev-znanstvenikov. V povojni slovenski javnosti pa je kot izseljenec ostal nepoznan tujec.

Pokojni dr. Vojko je bil ljubitelj planin. Za svojo petdesetletnico je plezal severno Triglavsko steno. Ko je zapatil ORF so mu dali spomin cepin iste vrste, kot so ga uporabljali Slovenci pri vzponu na Mt. Everest.

Dragocena je njegova zbirka leposlovnih in umetniških knjig, zbirka plošč s klasično in baletno glasbo. Njegovo srce in duša sta živila tudi za umetnost. Božidar Jakac, Miha Maleš, France Gorše, Tone Kralj so bili njegovi osebni prijatelji. Okrasil je svoj dom z galerijo njihovih del.

Dr. Bratina je bil samo znanstvenik, zaverovan v raziskovanje materije. Na zunaj preprost in skromen, družaben in prijateljski, je vse svoje življenje veroval in častil najvišjega Stvarnika. Vsako nedeljo je redno prihajal k sv. maši v svojo župnijsko cerkev Marije Pomagaj, prejemal zakramente in se udeleževal skupnih praznovanj.

Z gospo ženo, zdravnico dr. Glorio sta bila plemenita podpornika vseh slovenskih kulturnih ustanov v Torontu. Starostni dom Lipa je bil vse od začetka, tj. več kot 20 let deležen njegove izredne dobrote. Ga. dr. Gloria je bila prva in je še vedno hišna zdravnica. Še na Walkathon sta se podala, dokler je Vojkotu srce dopuščalo.

Leta 1973 bi mu kmalu utihnilo. Po dobro uspeli operaciji (dalje na str. 15)

KANADSKI SLOVENCI...

Tudi v Torontu diši po praženem krompirju

Ljubljana — Na Brown's Linu sredi Toronta se pogosto razlega slovenska beseda. Pa ne le beseda, tudi pesem. Fantje drugega, tretjega ali bogve katerega pokolenja, ki se med drugimi zbirajo v slov. centru ob cerkvi Marije s čudežno svetinjo, radi raztegnejo meh in zapojejo kakšno domačo. Tudi obisk iz domovine je že razlog, da se nekaj sto Slovencev zbere ob domači kokošji ali goveji župni, praženem krompirju in mesu iz juhe. Po večerji pa zbrani obiskovalci nabrusijo pete in se zavrtijo ob polkah in valčkih.

na svoje in ustanovil podjetje Peter Grbavac-Livarstvo Šentvid. Še danes lahko na ljubljanskih ulicah zasledimo pokrove za kanalizacijske jaške, ki so jih vlili v njegovi delavni.

Posloval je uspešno, to pa je šlo v nos velikim družbenim podjetjem. Oblast mu je zato naročila, da mora njegovo podjetje postati družbena last, on ga lahko saom še vodi. To pa ne, je rekel Peter Grbavac, in odšel v Francijo. Pozneje je poslal še po ženo in oba otroka. Ker v Franciji ni mogel najeti primernega stanovanja, se je odločil, da se bo preselil v Ameriko. To pa tisto leto ni bilo več mogoče; število ljudi, ki so to lahko storili, je bilo namreč omejeno. Svetovali so mu, naj gre v Kanado. Zakaj pa ne, si je mislil, in na kanadskem veleposlaništvu zaprosil za vizum. Dobil ga je v štirinajstih dneh.

Trideset dolarjev v žepu

Leta 1963 je prispljal v Quebec. Star je bil trideset let, žena je bila noseča, v žepu pa je imel le trideset dolarjev. Angleško ni znal, zato se je naselil v Quebecu.

»Takrat sem mislil, da znam francosko, a sem se očitno motil. Govorice tamkajšnjih prebivalcev sploh nisem razumel,« se danes smeje Peter Grbavac. Kasneje se je seveda naučil še tekoče angleško.

Tudi v novi domovini se je najprej zaposlil v poklicu, ki ga je najbolje poznal. Ker pa je rad lovil ribe in lose, je potreboval vedno več denarja. Odločil se je za dodatno zaposlitev in v domači kleti odpral pralnico. Njegove stranke so bili veliki hoteli in restavracije. Posel je cvetel in Peter Grbavac se je iz poklicnega livarja prelevil v poklicnega pralca.

Danes je v njegovem podjetju zaposlenih trideset ljudi, na leto pa zasluži milijon dolarjev. Podjetje Whiz-a-Top Linen še vedno vodi sam, pomagajo pa mu sinova Rob in Tony in žena Milli.

Vsek od kanadskih Slovencov, ki se občasno oglasi v slovenskem centru na Brown's Linu v Torontu, ima svojo zgodbo. Mnogim je v novi domovini uspelo zaživeti spodborno življenje. Med njimi pa so tudi taki, ki jim je bila mrzla in prostrana dežela veliko manj naklonjena.

Sonja Merljak
Delo, 19. feb. 1997

Dr. Tamara Griesser-Pečar zopet o škofu Rožmanu

(Intervju pripravila za Delo Alenka Puhar)

Dr. Tamara Griesser Pečar, avtorica prvih 190 strani v knjigi »Rožmanov proces«, je še med kolegi komaj znana. Med beročim občinstvom pa se v glavnem ne ve nič o njej. V majhni slovenski srenji, vajeni predvidljivosti, je to razlog za osuplost; med tistimi, ki jim gredo njeni argumenti a rebour, tudi za diskvalifikacijo. Pričajoči intervju je torej namenjen predstavitvi zgodovinarke, ki se je nepričakovano, a poznavalsko in pogumno, spoprijela z eno najbolj občutljivih tem — z usodo dr. Gregorija Rožmana.

• Že zelo dolgo živite v tujini in preteklost, ki ste jo raziskovali, je pretežno avstroogrška. Kako je prišlo do tega, da ste se začeli posvečati novejši slovenski zgodovini, najprej problematizaciji osvoboditve in nato procesu proti škofu Rožmanu?

V resnici sem se s slovensko zgodovino ukvarjala že v disertaciji, ki je bila posvečena Koroški, to je stališču slovenske deželne vlade do Koroške v času 1918—1920. Od nekdaj me je posebej zanimala Avstroogrška, zlasti njen razpad, kar je tudi del naše skupne zgodovine. Mislila sem se posvetiti tudi Kurtu von Schuschniggu, zadnjemu avstrijskemu kanclerju, ki je po eni veji slovenskega rodu. Z novejšo se nisem zato, ker za to ni bilo možnosti. Arhivi niso bili dostopni, s pravljicami se pa ne ukvarjam.

Potem je prišlo do propada komunizma. Z možem sva odpotovala v Slovenijo, on je veliko pisal o aktualnih dogajanjih, jaz pa sem si rekla: Prišel je čas za raziskovanje novejših tem. Arhivi se bodo zdaj odprli. In sem se lotila dela.

• V javnosti ste tu prvikrat nastopili predlani na simpoziju, ki je bil posvečen letu 1945.

Kako ste bili povabljeni nanj in kako ste se odločili za temo, ki je problematizirala svobodo in Cerkev?

Tedaj se je kot tema pojavila državljanska vojna in moje raziskovanje v arhivih je bilo v grobem na to temo. Srečala sem nekaj zgodovinarjev, ki so prej prihajali na Dunaj na inštitut za jugovzhodno Evropo, med novimi stiki so se odpirala nova spoznanja ... Zakaj sem bila povabljena na simpozij, pa morate vprašati tiste, ki so me povabili. Sem pa do takrat predelala že celo vrsto sodnih procesov in od nekdaj me je zanimala zgodovina Cerkve. Kaj je zanje pomenilo leto 1945 ozioroma »osvoboditev«, se je pač ujemalo z mojim zanimanjem.

• In to je bilo tudi uvod v zgodovinsko ekspertizo procesa proti škofu Rožmanu, za katero ste bili zaprošeni?

Očitno so iskali nekoga, ki bi to mogel in hotel opraviti. Po slovenskih arhivih pač ne raziskuje toliko ljudi, da bi se ne razvedelo, kdo kaj dela. Povabili so me najprej na pogovor in nato je sledilo naročilo. Od tožilstva, da ne bo pomote, in ne od nadškofije. In naročilo je bilo: Opraviti neoporečno, po vseh strokovnih

kriterijih izvedeno zgodovinsko analizo sodnega postopka.

• A vi ste prosili za še enega, vzporednega raziskovalca, tako da se je projekta lotil tudi dr. France Dolinar?

Meni se je zdela tema procesa proti Rožmanu tako važna, da sem takšno paralelno raziskavo postavila celo kot pogoj. Tega ne more delati en sam človek. Midva sva potem delala samostojno, vsak zase in po svoje, s tem da sva si seveda kolegialno pomagala pri virih.

Misljam, da so vprašali več zgodovinarjev, preden so se potem odločili za dr. Franceta Dolinarja. A rečem lahko, da sem zadovoljna z izborom. Dr. Dolinarja prej nisem poznala, a dobro sva sodelovala. To je zelo umirjen, natančen in korekten človek; zelo koristno je bilo, da natanko pozna strukturo Cerkve.

Drugi pogoj, ki sem ga postavila, pa je pomoč pri dostopu do arhivov. Kot veste, je bilo v zvezi z mnogimi arhivi veliko problemov; zdaj se to zboljuje. Tudi ta pogoj so akceptirali.

• Sta raziskovala na podlagi doslej neznanih fasciklov?

Nekaj je samo posameznih novih dokumentov, seveda pa so tudi čisto novi fascikli. Denimo življjenjepis Stanislava Leniča, Rožmanovega tajnika, ki ga je napisal v letih 1949 do 1955, pod prisilo, ko je bil v zaporu. Velik del tega besedila se ukvarja z Rožmanom. Delo bo v kratkem izšlo, izdala ga bo Mohorjeva založba v Celovcu, mislim, da spomladi, z mojim komentarjem.

To je zanimiv dokument sam po sebi, pa tudi svojevrstno dopolnilo knjige o Rožmanovem procesu. Lenič je bil v ključnem času stalno ob škofu, ker je bil njegov tajnik, in je torej izredno pomembna priča. Tudi v kontekstu trditve sodišča, ki zavrača vlogo za obnovo procesa, češ da ni novih dejstev.

• Verjetno si je Lenič med vojno delal zapiske?

Da, zadnji dve leti vojne je pisal dnevnik. Skril ga je med fascikle v zgodovinskem arhivu v škofiji. Ko se je vrnil iz zapora, ga ni bilo več tam. Njegova usoda ni jasna.

• Vsak škofijski urad ima obsežno in, domnevam, redno

ljubno administracijo. Torej bi se moralno približno vedeti, česa ni. Ali lahko poveste, koliko gradiva ste našli in pregledali, kaj pa še manjka?

Še zdaleč nisva pregledala vsega gradiva! Koliko bi ga še utegnilo biti, je pa težko reči. Kar zadeva škofovo korespondenco, je treba vedeti, da so koncepti pisem, ki jih je odpovedal, ostali v Ljubljani. A tehni, ker jih je zaplenila označenoma udba. Doslej sem našla eno samo potrdilo o odvezetih stvareh — gre za dokument, ki ga ob preiskavi in zaplembi naredi policija, ko popiše odvzeto gradivo. S tega potrdila o zaseženih stvareh, z datumom 29. avgusta 1948, se vidi, da so bila odnešena Rožmanova pisma. Če odštejem nekaj izjem, jih še nismo našli.

• Kaj pa prejemniki teh pisem, so se morda oglasili? Je kdo poskusil zbrati odpoljeno gradivo?

V večjem obsegu se to ni dogajalo. Moramo pa se malo popraviti: ko sem rekla, da pisem ni, z določenimi izjemami, nisem mislila, da tovrstnega gradiva nasploh ni. Nekatere stvari so zelo dobro dokumentirane, denimo njegove prošnje in intervencije. V arhivih je spravljeno veliko takšnih prošnj, v glavnem lastnorocno napisanih. V knjigi Rožmanov proces je objavljen obsežen se-

znam, a danes bi bil lahko precej daljši, saj nisem nehala raziskovati te teme in še naprej izbiram gradivo.

Manjkajo pa, žalibog, druge stvari. Recimo poročila v Vatikan.

• Kakšna so tu pravila, kolikokrat in kaj je škof dolžan poročati? So to zelo pomembni teksti?

Škof mora vsakih pet let poslužbeni dolžnosti predati pisno poročilo o stanju v škofiji. Tako poročilo je Rožman nesel v Rim julija 1943. Vemo tudi, da je maja 1941 poročal o preganjanju štajerskih in gorjenjskih duhovnikov. Podatke o tem sem našla v nemških arhivih. V aktih, ki jih je objavil Vatikan, so omenjeni v opombah.

Seveda pa ne zadostuje, če vemo, da je napisal in odpoljil poročilo. Važno bi bilo ugostoviti, kaj je v njem, kje je podarek. Kot rada rečem: zgodovina močno spominja na mozaik; o Rožmanu imamo že kar prepoznavno podobo, marsikaj pa še manjka.

• Ob branju knjige sem tu pa tam zaznala apel na možne priče, naj se oglašijo z izjavo. Napišete, na primer, kako mati Toneta Tomšiča na procesu ni smela pričati, da se je Rožman zelo trudil, da bi ga rešil, in nato omenjate, da bi

(dalje na str. 15)

NAZNANILO IN ZAHVALA

1922

1996

Globoko užaloščeni, naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgi bolezni za vedno zaspala naš ljubljeni mož, oče, starci oče, brat in stric

GEORGE MATIĆ

katerega je Bog poklical k sebi 24. novembra 1996. Rojen je bil 15. julija 1922 v Sarajevu. V Ameriko je prišel avgusta 1956. Zaposlen je bil pri Cleveland Twist Drillu vse do upokojitve zaradi bolezni 1984.

Pogreb je bil 27. novembra 1996 iz Dan Cosic pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida na Glass Ave. in od tam na pokopališče All Souls. Našo globoko zahvalo naj prejme č.g. Jože Božnar za pogrebo sv. mašo, obisk v bolnici v Euclidu in molitve, lepo pridigo v cerkvi, in za molitve na pokopališču. Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika in se udeležili pogreba. Naj Bog stotero poplača vsem, ki so darovali vence in cvetlice, za sv. maše in dobrodelne namene, za izraze sožalja in vsestransko pomoč. Hvala vsem, ki so našega rajnega spremili prav do groba.

Lepa hvala nosilcem krste, prav tako zavodu Cosic za vso postrežbo in skrbno vodenje pogrebnega sprevoda. Hvala tudi vsem sosedom in vsem, ki so nam kakorkoli skočili na pomoč. Hvala kuharicam, ki so pripravile dobro kosilo po pogrebu.

Razposlali smo zahvalne kartice vsem, ki so se nas spomnili na poseben način in za katere smo imeli naslove. Ako kdo take kartice ni prejel, naj nam oprosti, in naj s to javno zahvalo sprejme našo globoko hvaležnost. Hvala tudi Tonyju Petkovšku in Joey Tomsicu za objavo na radiju.

Pri Bogu se zdaj raduješ,
nam na zemljo pogleduješ;
mi pa prosimo Boga,
da se v nebesih snidemo.

Zaluboči ostali:

Ivana - žena

George T. - sin

Vesna M. - hčerka

Sue, snaha; Nickolas G. in George T. Jr., vnuka ter ostalo sorodstvo v Sloveniji in Ameriki.

Euclid, Ohio, 27. februarja 1997.

V Ljubeč in Nepozaben Spomin

Ob drugi obletnici, od kar nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, skrbni ata, stari ata, brat in stric

Ludvika Kalar

ki ga je Bog poklical iz te solzne doline 4. marca 1995

Po isti poti po kateri si odšel nevidno prihajaš nazaj med svoje, ki nas ne nehaš ljubiti in ker živimo od Tvoje ljubezni.

(T. Kuntner)

O kako prezgodaj si vzel slovo, vse veselje je s Teboj odšlo, težka žalost se je v srcih naselila, od kar Te črna zembla je pokrila.

Dragi Ludvik, počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti.

Tvoji žalujoči:
žena Olga roj. Omahen
sin Toni
snaha Diana
vnuk Andrej
vnukinja Jessica

sestri Anica Klavžar
in Mici Peklaj
brat Karol z družinami
ter ostalo sorodstvo
v Ameriki in Sloveniji

Euclid, Ohio, 27. feb. 1997

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave.

641-0046

Moderno pogrebni zavod.

Ambulanca na razpolago

podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Dr. Tamara Griesser-Pečar zopet o škofu Rožmanu

(nadaljevanje s str. 14)

izjavjo o tem lahko dala njegova vdova, Vida Tomšič.

Tako ste to razumeli? No, ni bilo mišljeno kot apel. Vedeti morate, da sem pisala za sodišče in da sem sodišču usmerila pozornost tja, kjer bi utegnilo najti kaj pomembnega, novega.

• Se je gospa Tomšič vam ali sodišču morda javila?

Ne, nič ne vem o tem. So se pa oglasili nekateri drugi ljudje in pritrigli, da je bilo tako, ali pa ponudili nove informacije. Tudi na dosedanjih predstavtivah knjige, denimo v Trstu.

• Niso pa vam bili dostopni vatikanski arhivi, v nasprotju s Hrvati, ki raziskujejo usodo škofa Stepinca.

Res, ko je pojasnjeno v uvozu knjige, se vatikanski arhivi odprejo šele petdeset let po smrti papeža. Pri Hrvatih je bila narejena izjema, ker skušajo Stepinca razglasiti za blaženega. V takih primerih Vatikan omogoči vpogled v arhive.

• Imate kakšne stike z ekipo zgodovinarjev, ki se ukvarja s Stepincem?

Ne. Prvi razlog je že v tem, da so bili med vojno stiki med Ljubljano in Zagrebom zelo omejeni. Poleg tega je bila hrvaška situacija čisto drugačna od slovenske. Kontaktov je bilo nekaj več z Beogradom, v glavnem preko kurirjev. To pa predvsem zaradi velikega števila izseljencev oziroma pregnancev. Zanje so v Ljubljani organizirali zbiranje pomoci in jo pošiljali v Srbijo.

• Predvsem pa je bila Hrvaska tedaj neodvisna država, čeravno marioneta, medtem ko je bila Slovenija razkosana in zasedena. To je Rožmana postavljalo v popolnoma drugačen položaj kot Stepinca.

Da, to se mi zdi zelo pomembno. Osebo je treba zmeraj postaviti v zgodovinski kontekst.

Pri nas je bila situacija izjema tudi zato, ker smo imeli Osvobodilno fronto, ki je vse druge oblike organiziranja vnaprej razglasila za izdajalske, ne glede na to, ali delajo proti okupatorju ali zanj. In vsak, ki je deloval zunaj OF, četudi proti okupatorju, je bil lahko likvidiran, kot so se teklaj izražali.

Situacija je bila skrajno čudna. Na eni strani imate okupacijo, kar je ilegalno, saj v vašo državo nima nihče pravice vdreti, in odporn proti temu, kar je legalno. Na drugi strani smo imeli tudi državljanovo vojno, se pravi revolucionarno moč, kar je bilo ilegalno in njej se je postavila po robu protirevolucionarna moč, kar je tudi legalno. Gre torej za več ravni in te ravni je treba razločevati.

• Kako pa si razlatate, da je Rožman dobil 18, Stepinac pa 16 let zapora? Skoraj enako hude kazni za popolnoma različni situaciji.

Na splošno so s Cerkvio v Sloveniji trše ravnali kot druge po Jugoslaviji. Katoliška cerkev v Sloveniji je imela manj pravic kot katoliška Cerkev na Hrvaškem in slovenski duhovniki so več in dlje sedeli v zaporih.

• Se lahko zadrživa pri tej primerjavi? Če začneva pro obeh škofih: Rožmanu so sodili skupaj s šefom okupatorjeve vojske, policije, vlade, Stepincu pa v skupini duhovnikov. Že s to gesto so Rožmana ponižali in očrnili.

Cerkev so hoteli onemogočiti in to se najbolje stori s tem, da se za začetek onemogoči

najvišjo osebnost. Metoda ni posebej prefinjena, kaže pa strukturo ali logiko, ki se je tedaj uveljavila v najrazličnejših procesih. Z izborom ključnih ljudi, ki so jih postavili pred sodišče, so postopno onemočili vse ustanove, stranke, skupine.

Proces, na katerem so obsoledli škofa Rožmana, pa je bil izjemno po tem, da so sodili nedvomnemu vojnemu zločincu, SS-Obergruppenführerju Rösenerju, ki bi bil obsojen kjerkoli po Evropi, in članu emigrantske vlade Kreku, ki je celo vojno delal na strani zavezničkov. Že v sami osnovi torej postopek ni bil v redu.

• Stepinu so mnogi števili v dobro to, da je ostal na svojem mestu in možato prestal sojenje ter zapor. Rožmanu so, obratno, šteli v minus, da je zbežal in se že s tem diskreditiral.

Jaz niti ne bi rekla, da je zbežal. Njega so poklicali na Koroško in odšel je, podobno kot škof Jeglič po prvi svetovni vojni v Francijo, z mislijo, da je dolžan pomagati ljudem. Morda se zdi to naivno, a tako je bilo.

KOLEDAR

(nadaljevanje s str. 9)

teri božji na Chardon Rd. v Euclidu.

JUNIJ

14. in 15. — Tabor DSPB ima spominsko proslavo pri Spominski kapelici na Slovenski pristavi. Dne 14.6 zv. molitev pri kapelici in prižiganje kresa. Dne 15.6 sv. maša ob 11. dop.

JULIJ

13. — Misijonska Znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi. Ob 12. uri opoldan sv. maša.

20. — Vsakoletni piknik fare Sv. Vida, na Slovenski pristavi.

Naše življenje v Torontu...

(nadaljevanje s str. 13)

(quadruple coronary bypass 1. 1982), se je zdravje vračalo. Potovanja, predavanja in oddih v poletnem domu v Muskoki so polnila njegovo življenje do leta 1993, ko se je srce spet oglasilo. Počasi je zahajašo sonce na Vojkovi poti in končno zašlo za njegovim zemskim domom.

+ Dušan Klemenčič

Dne 20. januarja je v Guelphu blizu Toronta nenadoma umrl Dušan Klemenčič, ugleden član kanadske slovenske skupnosti.

V Stomažu pri Vipavskem se je leta 1939 v dobrini krščanski družini rodil kot drugi med šestimi otroki. Leta 1957 je dokončal gimnazijo v Ajdovščini. V Ljubljani je diplomiral na fakulteti za strojništvo. Kmalu po končanem študiju pa je odšel v tujino.

V Toronto je dospel leta 1967. Pri Viktorju in Pavli Trček, zdaj že oba pokojna, je našel drugi dom in se pridružil slovenski skupnosti. Župnija Marije Pomagaj mu je nadomestila ljubljeno domačo župnijo. Po kratki dobi zaposlitve v svoji stroki, je prevzel posle upravnika slovenske banke J.E. Kreka. Pred nekaj leti se je umaknil iz javnosti in si z ženo Heleno ustvaril prijeten dom v Actonu, kjer sta oba uživala spoštovanje kanadske in slovenske skupnosti.

Globokoveren je ljubil Cerkev tudi v novem okolju. Pri

Mariji Pomagaj je 22 let vodil cerkveni pevski zbor. V zadnjih delovnih letih se je dobro uro vozil iz Actona k pevskim vajam in cerkvenim opravilom. Zadnjih sedem let je vodil pevski zbor v župniji sv. Jožefa v Actonu in vpeljal štiriglasno cerkveno petje, ki ga angleški zbor prej ni poznal,

Ves je živel za cerkveno bogoslužje. Njegova zadnja želja je bila, naj mu iz domovine čimpreje pošlejo Gallusovo skladbo »Glejte, kako umira Pravični«, da jo s pevci naštudiira za letošnjo Veliko noč. Bil je član župnijskega pastoralnega sveta. Kot zaveden član Kolumbovih vitezov je z njimi sodeloval pri dobrodelnih akcijah.

Pogreb v Actonu je bil dokaz spoštovanja do pokojnika. Pravijo, da v Actonu že desetletja ni bilo takega pogreba. Dušanov dolgoletni priatelj Tine Batič, župnik pri Mariji Pomagaj, je somaševal s petimi duhovniki in vodil pogrebne obrede. Med njimi je bil brat Drago, ki je z brati in sestrami prišel iz Slovenije po zadnje besedo. Na koru sta pella dva zbara — angleški in slovenski. Dolga pogrebna procesija je pričala o sožitju in solidarnosti ljudi različnih jezikov in kultur, a iste vere in upanja.

Zunaj mesta na položnem griču, kjer je na pokopališču do nedavne stala stoletna lesena irska cerkvica, je Dušanov zadnji dom na zemlji. Vzvišen nad dolino in mestom je ta sveti kraj, kjer v miru preproste narave, daleč od rodne zemlje, čaka Vstajenja njen zvesti sin Dušan.

Iz raznih virov zbrala
Anica Resnik

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

v oskrbi Cosicevega zavoda na 28890 Chardon Rd. s sv. mašo v cerkvi St. Francis of Assisi in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Jean H. Race

Umrla je 76 let starata Jean H. Race s Painesville, prej živeča v Mentorju, žena Stanleyja, mati Carol Miller in Roberta, sestra Mary Grilc, Dorothy Mizer in že pok. Angie Baznik, Franka in Ludwiga Marsich. Pogreb je bil 24. feb. s sv. mašo v cerkvi sv. Gabriela v Concord Twp. s pokopom na Vernih duš pokopališču. Darovi v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele, 18621 Neff Rd., Cleveland, OH 44119 ali Hospice of the Western Reserve, 5786 Heisley Rd., Mentor, OH 44060 bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Frances Levstik

Umrla je Frances Levstik, hčerka Angele (r. Hochevar) in Franka (oba že pok.), sestra Angele Arko, Therese Golden in Franka (vsi že pok.), teta. Pogreb je bil 22. feb. v oskrbi Želetovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

V BLAG SPOMIN

27. OBLETNICE SMRTI,
KO NAS JE ZAPUSTIL
DRAGI OČE IN STARI OČE

JOŽE GAZVODA

ki je v Gospodu zaspal
dne 2. marca 1970.

Tvoj duh še vedno z nami biva,
čeprav Te tiki grob pokriva.
A nam življenja težke dni,
spomin na Tebe še vedri.

Nič več ni nekdanje sreče,
ko si skrbel za nas ljubeče!
Iz srčnih naših bolečin,
nam vzdiha živ spomin.

V srcih nosimo ljubeče
glas, spomin in pogled Tvoj,
dokler nit življenja steče,
in vsi pridemo za Teboj.

Tvoji žalujoči:

hčerki FRANCES
in MARTINA, por. STEPEC,
z družino
sin MIRKO z družino
vnuki in vnukinje ter ostalo
sorodstvo.

Cleveland, Ohio 27. feb. 1997

ALOJS FILIPČIĆ

Pozabili Te ne bomo do konca
naših dni. V srcih bomo Te
nosili, dokler nam življenje tli.
Žalujoča žena Frances,
sinova Srečko in Zdravko,
dva vnuka in ostalo sorodstvo.
Geneva, Ohio, 27. februarja 1997.

FRANCES GALIĆ

Umrла 25. februarja 1994

Tri leta te že zemlja krije
in v črnem grobu spiš.
Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
dom pa je prazen, brez tvojega smebljaja,
odkar te ni več med nami.

POČIVAJ V MIRU! OHRANILI TE BOMO
V TRAJNEM SPOMINU.

ŽALUJOČI MOŽ LOJZE
in ostalo sorodstvo.

MISIJONSKA SREČANJA IN POMENKI

1171. Odlično uspelo misijonsko kosilo MZA Cleveland.

Na Svečnico, 2. februarja med 11.30 in 1. popoldne, so ljubitelji slovenskih misijonarjev napolnili dvorano župnije sv. Vida. Prvič bolj zgodaj kot druga leta, ker je bil ta datum edini tokrat na razpolago. Bilo je temeljito pripravljeno in predsednica gospa Marica Lavriša je zahvalo zanj že v AD objavila. Celotnemu odboru, vsem velikodušnim udeležencem, številnim misionskim priateljem in darovalcem na mnogovrstne načine milijonkrat Bog povrni!

Blagajnik gospod Štefan Marolt je poslal 8. februarja izčrpno finančno poročilo, ki takole izgleda:

DOHODKI: Kosič 2 februarja, za katerega je bilo prodanih 500 vstopnic	\$4771.65
Prodanega peciva	526.00
Maček v žaklu	309.00
Ročna dela	172.50
Pijača	52.00
Rože	32.00
Darovi	7535.00
SKUPAJ:	\$13,398.15

IZDATKI: Kuhinja	\$965.15
Najemnina dvorane	\$200.00
Oskrbniku	\$50.00
Policaj	\$45.00
SKUPAJ:	\$1260.15

CISTEGA (vključno več bogoslovske podpor): **\$12,138.00.**

Darovali so:

\$2000: The Frances in Jane S. Lausche Foundation (za kar smo se preko ge. Debevec takoj zahvalili).

\$1300: Neimenovana iz Clevelandu (\$1000 za usmiljenko Bogdano Kavčič v Ruandi; \$60 članarina 1997 za PROgnjišče; \$140 za Karmeličanke na Sori; \$50 za uboge otroke, in \$50 za sv. maše za pok. Štefko Cankar, kar smo takoj odpolali po njeni želji njenemu bratrancu na Slonokoščeno Obalo, g. Jankotu Kosmaču).

\$1000: Ga. Frances Barman in njen sin Anthony Colnar iz North Olmsted, Ohio, za njene podpirane bogoslovce v Sloveniji. 19. februarja je prazno-

vala ga. Frances v restavraciji pri Sterletu v Clevelandu 99-letnico življenja. Sin Tony pravi, da mama ne sliši in ne vidi več dobro, vendar zanje lepo skrbi in jo vodi okoli, kolikor more. Vsa leta sta redno prihajala na poletni piknik v Genevo in vedno prinesla iz njih krasnega vrta kako lepo cvetje. Tonyju gre globoka zahvala za njegovo dolgoletno skrb za dobro mater. Gospe Frances pa le iz dna duše zapojmo *Happy Birthday, Dear Frances!*

Bog daj, da bi njen obletničko lahko skupaj praznovali na poletnem pikniku na Slovenski pristavi in bi mogel darovati v zahvalo zanje tisto sv. mašo.

\$420: Ga. Mari Celestina, Richmond Hts., Ohio (\$200 za o. Cukaleta, od tega \$100 v dar in \$100 za sv. maše za pok. Mirota, njenega moža; \$100 dar za vse naše misijonarje in \$20 za sv. maše za rajno Antonijo Krevh).

\$300: MZA Cleveland za bogoslovsko podporo njihovega kandidata.

Po \$200: Gdč. Maria Mlinar, Chagrin Falls, O.; Polde in Ivanka Pretnar (\$100 za usmiljenke na Madagaskarju; \$100 za Zambijo, kjer je najbolj potrebno in bomo dali o. L. Podgrajšku za popravilo novih zob, ki jih je v celoti izgubil); Anton in Marica Lavriša (\$150 podpora za njihovega bogoslovca in \$50 za vse).

\$150: Matthew in Stana Grdadolnik (\$100 za podporo njihovemu bogoslovcu Jožetu Gregoriču in \$50 za Petra Končana pri salezijancih na Rakovniku).

Po \$100: Inž Joseph Želle; ga. Francka Hočevar; Neimenovana; Vili in Rela Zadnikar; Felix in Helena Gaser; Jože in Rozalija Likozar; Frank in Marija Šušteršič, Willowick, O. (\$50 za 5 sv. maš in \$50 za vse).

Po \$50: Vid Slemc; Frank in Tončka Urankar; g.ga. Edi

Cupar; ga. Frances Merela (za najbolj potrebnega misijonarja); Tone in Helena Gorše (za s. Kristino Knez, v spomin Pavle Adamič in Mirota Celestina); g.ga. Lawrence Rozman (za isti namen kot Gorščevi); ga. Antonia Dolenc; ga. Nevia Avžlahar (za potrebe v misijonih); John in Ana Štempihar; John in Peggy Kustec; John in Ivanka Kustec; Vinko in Mary Vrhovnik.

Po \$40: ga. Antonia Rožman in Ivanka Košir.

\$30: Ivanka in Matevž Tominec (v spomin pok. Mirota Celestina).

Po \$25: Ivica Tominec; Tone Vegel; Anton in Cecilija Žakelj; Minka Kmetič.

Po \$20: Ga. Ana Tomc; Katica Drew; Štefanija Vidmar; Mimi Cendol; Vida Sfiligoj; dr. Milan Pavlovič; Avgust Dragar; Tone Vogel.

Po \$10: Slavko Štepec; Ivanka Volčjak; Frank Šega: Rev. John Kumse.

\$5: Franček Rupnik.

Janez in Marija Prosen sta darovala \$2000, 10. februarja, kot dodatno pomoč k Misijonskemu kosilu v tele nameñe:

Po \$200 za vse naše misijonarje(-ke); za gimnazijo v Vipavi in Želimljah; brata Joško-ka Kramarja v Papui-Novi Gvineji; g. Janeza Krmelja na Madagaskarju; usmiljenke Vesno Hiti, Bogdano Kavčič in Vido Gerkman v Ruandi in Burundiju;

dalje, po \$100: za s. Kristino Knez v Hondurasu; s. Marjetu Mrhar na Madagaskarju in lačne kjerke;

za obnovo članarine Prijatejev Radia Ognjišče 1997 \$60 in \$40 za poštino in čeke vsem obdarovanim.

Predsednica Marica Lavriša je poslala istočasno lepo število sv. maš za \$250, ki bodo v kratkem odposlane potrebnejmu misijonarju, ki jih želi.

Po božičnici MZA Cleveland

12. januarja v dvorani župnije Marije Vnebovzete je spončil blagajnik Marolt tele darove:

Na sestanku za srečke \$611. Ga. Mari Celestina \$410 (za šolnino njihovega bogoslovca \$150; za sestre Loyola \$100; za članarino PRO 1997 \$60 (nova članica); za begunce v Ruandi \$50; \$50 za vse).

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ \$100. Za članarino PRO 1997 Viktor in Nežka Tominec ter Štefan Marolt (nov član), vsak po \$60.

Po \$50: Gospe Pepca Tominc in Marija Goršek (za lačne otroke); Niko Tomc, Jupiter, Fla. (za s. Marijo Pavlišič na Madagaskarju); g.ga. Viktor Lamovec (za misijone); Anton in Marica Lavriša (v spomin pok. Pavle Adamič in Mirota Celestina).

Po \$25: Joseph F. Celestina in Mary Vavpotič.

Po \$20: Ga. Francka Androjna (za slovenske misijonarje); Stani in Matija Grdadolnik (za sestre Skupine Loyola, v spomin pok. Mirota Celestina).

Malo pred misijonskim kosilom je darovala gdč. Angela Bolha \$200 (v spomin pok. Mirota Celestina).

Neimenovana iz Ohia, izven Clevelandu, pa \$1300 (\$1000 za sestre Skupnosti Loyola in \$300 za potrebe misijonov kjerke), kar bomo verjetno uporabili za vzdrževanje njihovega bogoslovca, ki bo letos novomašnik v Ljubljani in za katerega je MZA krila stroške

za 5. in 6. letnik študijev). Dobrotvorniki so dali za štiri leta \$1200.

Naj Bog obilno blagoslavlja vse te mnoge žrtve za naše misijonarje in misijonarke in da vsakemu to, kar v življenju najbolj potrebuje.

Bralce MSIP pa iskreno prosimo, da bi posnemali v post-nem času vse te zglede in doda-li svojo žrtev in delež tudi sami. *Misijonarji nas potrebujejo!*

Ob Misijonskem MZA pikniku na Slovenski pristavi v Genevi 13. julija pa na veselo svidenje! Molimo in upajmo, da ga bomo doživelvi.

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

Kaj se dogaja v Sloveniji?
Z Ameriško Domovino boste vedno na tekočem!

MALI OGLASI

CAREGIVER NEEDED
to assist elderly woman 3 evenings per week for 2 to 2½ hrs. Light chores, no lifting. Euclid area. Call Barb at **261-3446.** (8-11)

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call **531-5754** or **951-3087.** (x)

MARK PETRIC
Certified Master Technician

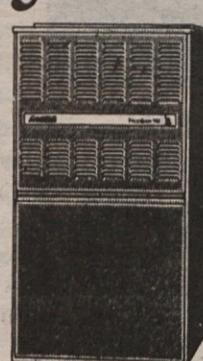
Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Make the gas company wonder if you've moved.

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient - compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

AMERICAN STANDARD

Built To A Higher Standard

AMERICAN STANDARD

BUILT TO A HIGHER STANDARD

GORJANIC

HEATING & COOLING

A Name For All Seasons™

944-9444

30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

If you play, then this may be the last time you'll have to pack one of these.

Match 5 Numbers and You Could Win \$100,000!

FEEL LUCKY TODAY?

Lottery players are subject to Ohio laws and Lottery Commission Regulations. ©1996 Ohio Lottery Commission. William G. Howell, Executive Director, Ohio Lottery